

JJI Het Keerpunt

Doorlichting

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
	Samenvatting	5
1	Inleiding	11
1.1	Aanleiding en doel	11
1.2	Reikwijdte van de doorlichting	11
1.3	Toetsingskader	12
1.4	Opzet	13
1.5	Objectbeschrijving	14
1.6	Recent onderzoek	15
1.7	Leeswijzer	15
2	Rechtspositie	16
2.1	Rechtmatige insluiting	16
2.2	Huisregels en introductie	17
2.3	Activiteitenprogramma	17
2.4	Accommodatie	20
2.5	Voeding en winkel	21
2.6	Maatschappelijk contact	22
2.8	Disciplinaire straffen en ordemaatregelen	24
2.9	Klachtafhandeling en medezeggenschap	26
2.10	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	27
3	Omgang met jongeren	32
3.1	Screening	32
3.2	Bejegening	34
3.3	Rapportage en documentatie	36
3.4	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	37

4	Interne veiligheid	39
4.1	Preventie en beheersing van calamiteiten	39
4.2	Tegengaan van agressie en geweld	41
4.3	Drugsontmoediging	43
4.4	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	44
5	Maatschappijbeveiliging	46
5.1	Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht	46
5.2	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	48
6	Maatschappelijke re-integratie	50
6.1	Re-integratieactiviteiten	50
6.2	Verlof	53
6.3	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	54
7	Organisatieaspecten	56
7.1	Personeelsmanagement	56
7.2	Communicatie	57
7.3	Integriteit	59
7.4	Evaluatie	59
7.5	Conclusie, oordelen en aanbevelingen	60
	Bijlagen	
I	Oordeel totaaloverzicht	62
II	Aanbevelingen	63
III	Bronnen	65
IV	Inspectieprogramma	67
V	Afkortingen	69

Voorwoord

De Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ), de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie van het Onderwijs (IvO) hebben in maart en april 2015 de justitiële jeugdinrichting (JJI) Het Keerpunt doorgelicht. De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) heeft op basis van de bevindingen van de andere Inspecties haar oordeel gevormd en dat is verwerkt in dit rapport. Het Keerpunt is de achtste JJI die op deze wijze is geïnspecteerd.

Het algemene oordeel over de wijze waarop JJI Het Keerpunt omgaat met de sanctietoepassing is redelijk positief. Op het merendeel van de criteria waar de Inspecties aan toetsen voldoet de inrichting overwegend of volledig aan de verwachtingen. Belangrijke verbeterpunten zien de Inspecties bij de afhandeling van disciplinaire straffen en maatregelen, de screening van jongeren, de drugsontmoediging en de (maatschappij)beveiliging.

Op een aantal vlakken liggen er verbeterpunten die de Inspecties ook in de andere JJI's hebben aangetroffen. In veel inrichtingen zien de Inspecties dat het niet lukt om binnen de gestelde termijn in het eerste perspectiefplan de informatie van school te betrekken. Ook bij JJI Het Keerpunt is dit punt naar voren gekomen. Tevens constateren de Inspecties dat het Intern Bijstandsteam (IBT) in meerdere JJI's, waaronder Het Keerpunt, binnen een uur inzetbaar is, terwijl DJI voor de sector gevangeniswezen een reactietijd van een half uur hanteert. Hiervan kan worden afgeweken als de inrichting onderbouwt waarom er een andere reactietijd gehanteerd wordt. Dit laatste is echter niet het geval. Daarnaast signaleren de Inspecties dat ook in deze inrichting sprake is van stelselmatig visiteren in plaats van steekproefsgewijs. Evenals in de meeste andere inrichtingen lukt het JJI Het Keerpunt wel om een gevarieerd dagprogramma aan te bieden met weinig uitval van activiteiten.

J.G. Bos
Hoofd van de Inspectie Veiligheid en Justitie

G.E.M. Tielen
Hoofdinspecteur Inspectie Jeugdzorg

Samenvatting

De Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ), de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie van het Onderwijs (IvO) hebben in maart en april 2015 de justitiële jeugdinrichting (JJI) Het Keerpunt doorgelicht. De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) heeft op basis van de bevindingen van de andere Inspecties haar oordeel gevormd en dat is verwerkt in dit rapport. JJI Het Keerpunt is een particuliere justitiële jeugdinrichting en maakt deel uit van Stichting Jeugdzorg St. Joseph. De doorlichting richt zich zowel op de inrichting als op de school, die aan de inrichting verbonden is. De inspectie is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader voor justitiële jeugdinrichtingen van april 2012. JJI Het Keerpunt is de achtste JJI die op deze wijze is geïnspecteerd.

Probleemstelling

De Inspecties zijn nagegaan wat in deze inrichting de kwaliteit van de sanctietoepassing is. Hiertoe hebben zij naar verschillende aspecten van de taakuitvoering gekeken, namelijk de rechtspositie van jongeren, de omgang met jongeren, de interne veiligheid, de maatschappijbeveiliging, de maatschappelijke re-integratie en de daarmee samenhangende aspecten van organisatie.

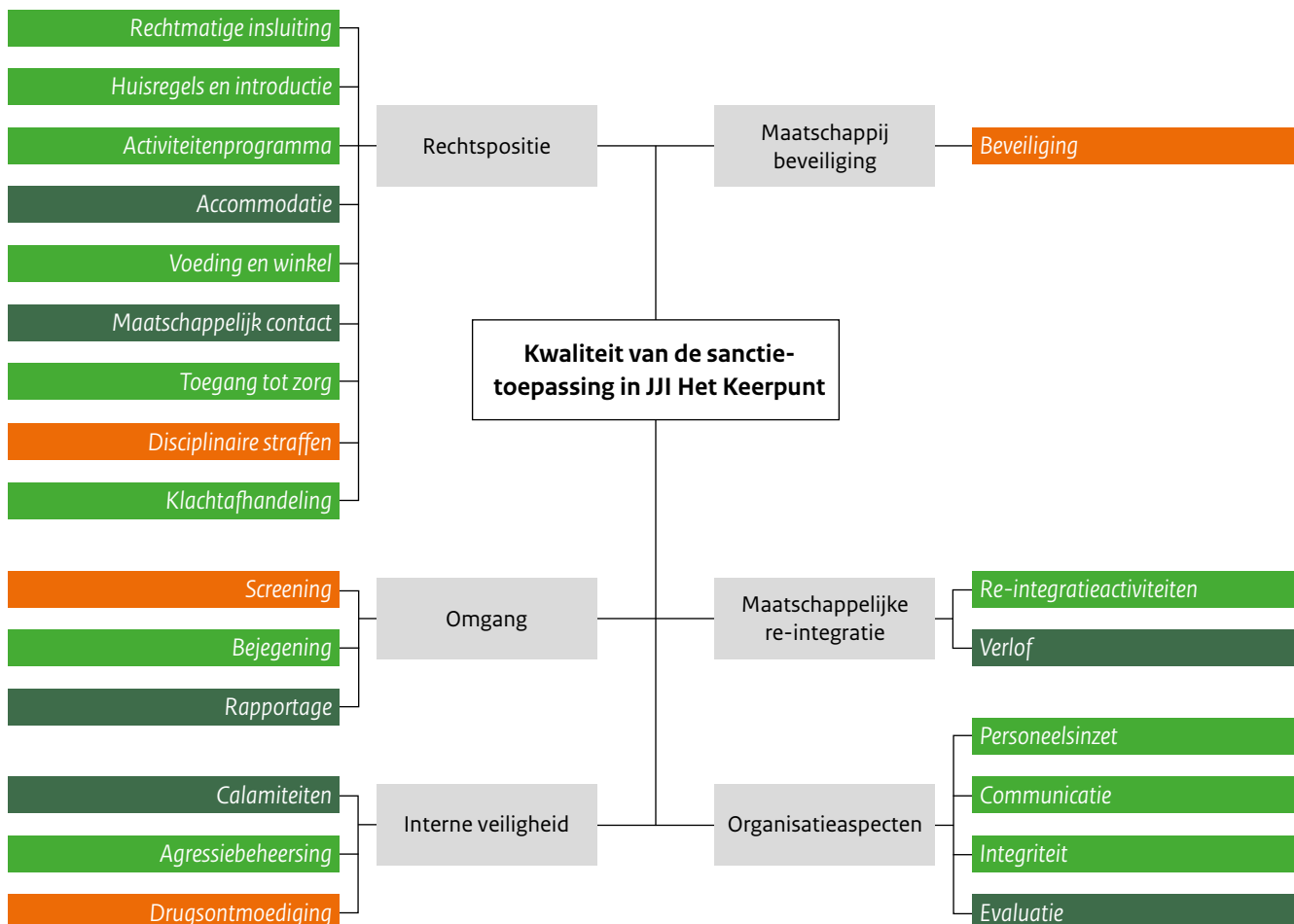
Oordelen

Het algemene oordeel over de wijze waarop JJI Het Keerpunt omgaat met de sanctietoepassing, dat wil zeggen de kwaliteit van de taakuitvoering, is redelijk positief. Op het merendeel van de aspecten voldoet de inrichting overwegend of volledig aan de verwachtingen van de Inspecties.

Figuur 1 toont hoe JJI Het Keerpunt scoort op de verschillende onderdelen. De Inspecties geven hun oordelen weer op het niveau van de aspecten en de criteria. **Donkergroen** geeft aan dat JJI Het Keerpunt volledig voldoet aan de normen en verwachtingen van de Inspecties. In het geval van **lichtgroen** voldoet zij overwegend maar niet volledig. **Oranje** houdt in dat JJI Het Keerpunt in beperkte mate voldoet en **rood** dat zij hier in zijn geheel niet aan voldoet.

Figuur 1. Oordeel totaaloverzicht

Ter aanvulling op figuur 1, staan hieronder de punten op de aspecten samengevat die naar oordeel van de Inspecties als positief worden beoordeeld, beter kunnen of beter moeten gaan verlopen.

Positief

JJI Het Keerpunt is een kleine inrichting binnen de koepelorganisatie Stichting Jeugdzorg Sint Joseph (SJS). Medewerkers zijn tevreden over het werken met elkaar en ervaren een transparante verticale communicatie. Jongeren voelen zich veilig en vinden dat medewerkers hen respectvol bejegenen. De organisatie evalueert haar eigen handelen en heeft enthousiaste medewerkers om jongeren te begeleiden.

Ten aanzien van de rechtspositie van jongeren, de omgang met jongeren en de re-integratie van jongeren oordelen de inspecties positief over het volgende: de inrichting is geschikt voor de plaatsing van jongeren. Er zijn namelijk voldoende faciliteiten voor vrijetijdsbesteding, de leefgroepen hebben kenmerken van een huiselijk interieur en hebben een uitnodigend karakter voor jongeren. De inrichting ziet er bovendien schoon en verzorgd uit. Jongeren krijgen uitleg over de huisregels en hebben een activiteitenprogramma waarmee ze voldoende uren uit hun kamer kunnen zijn. Verder krijgen ze gevarieerde voeding en hebben jongeren en medewerkers gezamenlijke eetmomenten. De inrichting en de school hebben een intensieve samenwerking en bieden een geïntegreerd dagprogramma waardoor er een flexibele indeling, weinig uitval en vijf dagen in de week onderwijs is.

Jongeren in JJI Het Keerpunt kunnen op verschillende manieren in contact blijven met familie, vrienden en professionals zoals de advocatuur en (jeugd)reclassering. Ook zijn er voldoende mogelijkheden om op de hoogte te blijven van actualiteiten. Jongeren kunnen hun geloof in de JJI belijden en kunnen steun vragen bij de geestelijke verzorging. Ook is er goede toegang tot medische zorg. Jongeren kunnen ongehinderd een klacht indienen bij de Commissie van Toezicht (CvT). Binnen de inrichting ligt de nadruk op het neerzetten van een positief leefklimaat en een positieve bejegening van de jongeren. De jongeren zijn tevreden over de sfeer en over hoe medewerkers met hen omgaan. De verslaglegging over het verblijf en de ontwikkelingen bij jongeren wordt bijgehouden in zowel fysieke als digitale dossiers. De procedure van de verlof-aanvragen is conform het landelijke verlofvoetsingskader. De verloven kennen een opbouw van verlof onder begeleiding naar meer zelfstandigheid, waarin de inrichting de jongere het vertrouwen geeft dat gebaseerd is op een risico-inschatting.

Ten aanzien van de interne veiligheid en de maatschappijbeveiliging zijn de Inspecties positief over de aanwezigheid van een oefenjaarplan en de uitvoering hiervan. Bovendien zijn er risico inventarisaties & evaluaties (RI&E's) met plannen van aanpak die worden uitgevoerd. Als zich een incident heeft voorgedaan wordt dit geregistreerd en geëvalueerd en zo nodig voert de inrichting verbetermaatregelen door. Voor medewerkers die betrokken zijn geweest bij een incident is er opvang en nazorg beschikbaar.

Kan beter

Ten aanzien van de rechtspositie van jongeren, de omgang met jongeren en de re-integratie van jongeren liggen er punten die niet direct risicovol zijn, maar wel verbetering behoeven. Dit gaat ten eerste over het invoeren van een controle op de invoering van insluitingstitels en termijnen door een tweede medewerker. Onjuiste invoer en daarmee een te vroege of te late invrijheidstelling wordt zo eerder over het hoofd gezien. Een tweede aandachtspunt ligt bij het betrekken van jongeren bij de voorbereiding van de maaltijden. Dit gebeurt nu onvoldoende terwijl uit internationale regelgeving blijkt dat het belangrijk is dat jongeren leren om hun eigen maaltijd te maken en dat ze waar mogelijk de gelegenheid krijgen om zelf maaltijden te bereiden.¹ Ten derde duurt het regelmatig langer dan vier weken voordat een klacht op zitting is geweest en is de CvT onderbezet waardoor het maandcommissariaat door slechts één lid wordt uitgevoerd. Uit de regeling justitiële jeugdinstelling blijkt dat deze functie gerouleerd zou moeten worden onder de leden. Verder ontbreekt de informatie van school als onderdeel van het eerste perspectiefplan en neemt de school niet structureel deel aan de perspectiefplanbesprekingen.

Op de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging zien de Inspecties ook verbeterpunten. Dit betreft ten eerste de training van alle bedrijfshulpverleners (BHV'ers). Ten tweede verdient de registratie van de urinecontroles verbetering zodat duidelijk is terug te halen hoe vaak dit steekproefsgewijs gebeurt.

Tot slot ligt er ook een aandachtspunt voor het hoofdkantoor DJI: dit betreft de storingen in de biometrieapparatuur.

¹ art. 68.4 van de European Rules for Juvenile Offenders subject to sanctions or measures (ERJO), art. 87 van de Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and related recommendations (SMR) en het commentaar bij art. 53 ERJO.

Moet beter

Ten aanzien van de rechtspositie van jongeren, de omgang met jongeren en de re-integratie van jongeren vinden de Inspecties dat er verbetering noodzakelijk is op de volgende onderdelen. Ten eerste moet de uitvoering van disciplinaire straffen en maatregelen verbeteren. Een jongere krijgt in JJI Het Keerpunt een ordemaatregel in plaats van een disciplinaire straf opgelegd terwijl hij op dat moment geen gevaar is voor zichzelf of voor anderen.² De oplegging van een ordemaatregel heeft gevolgen voor de rechtspositie van de jongere. Een maatregel kan worden verlengd. En voor een disciplinaire straf geldt dit niet.

Ten tweede ligt er een risico bij de screening van jongeren. Het kan langer dan 24 uur duren voordat een jongere een intake heeft gehad bij de medische dienst en een psychiatrische screening bij de testassistent. Dit levert gezondheids- en veiligheidsrisico's op voor jongeren (en medewerkers). Als laatste punt dient de inrichting geen jongeren in te sluiten in een afzonderingscel zonder daglicht.

Op de aspecten interne veiligheid en de maatschappijbeveiliging zien de Inspecties ook een aantal essentiële verbeterpunten. Ten eerste ligt er een verbeterpunt op het gebied van de interne veiligheid, dit betreft de inzet van het Intern Bijstandsteam (IBT). Het IBT is pas na een uur inzetbaar terwijl de DJI voor de sector gevangeniswezen op basis van beleid uit oktober 2012 een reactietijd van een half uur hanteert. De inrichting noch DJI hebben voor JJI Het Keerpunt onderbouwd waarom een langere reactietijd geaccepteerd is. Ook het gebrek aan toezicht in de bezoekkamers is een verbeterpunt voor de inrichting. Ten derde oordelen de Inspecties kritisch over drugsontmoediging. Jongeren in JJI Het Keerpunt worden stelselmatig na bezoek en na verlof gevisiteerd. Uitspraken van de beroepscommissie van de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) geven echter aan dat steekproefsgewijze visitatie alleen is toegestaan voor zover de frequentie daarvan gemiddeld genomen niet hoger ligt dan twee keer per maand (03/1333/GA). In bijzondere omstandigheden en na een besluit van de directeur mogen jongeren, mits goed gemotiveerd, vaker gevisiteerd worden. De Inspecties stellen vast dat de inrichting geen deugdelijke motivering kan overleggen die voldoet aan de uitspraken van de RSJ. Gelet hierop vinden de Inspecties het nu niet te rechtvaardigen dat de jongeren van de reguliere leefgroepen stelselmatig gevisiteerd worden.

Ten vierde stellen de Inspecties vast dat niet alle medewerkers bij binnenkomst worden gecontroleerd en dat alle medewerkers hun telefoon in de inrichting kunnen meebrengen. Ook hoeven niet alle jongeren als zij bij het onderwijs vandaan komen door een detectiepoort. Bovendien ligt de frequentie van kamercontroles en controles van algemene ruimtes laag. Hierdoor hebben jongeren meer gelegenheid om goederen op hun kamer te hebben die niet zijn toegestaan.

² Een disciplinaire straf volgt op regelovertredend gedrag zoals het in bezit hebben van contrabande of het niet opvolgen van een aanwijzing. Duidelijk omschreven dient te zijn welke handelingen een disciplinaire overtreding vormen en welke straffen toegestaan zijn. Disciplinaire straffen mogen niet zwaarder zijn dan de zwaarte van de overtreding rechtvaardigt. Uitsluiting als straf is een ultimum remedium. Uitsluiting als ordemaatregel kan de inrichting opleggen aan jongeren die met hun handelingen en gedrag een gevaar vormen voor anderen of zichzelf. Een maatregel kan worden verlengd zolang dit gevaar niet geweken is.

Alle bevindingen tezamen resulteren in de volgende aanbevelingen:

Rechtspositie

Aanbevelingen aan de inrichting:

1. Creëer een bibliotheek waar jongeren in groepsverband en onder begeleiding naar toe kunnen met voldoende educatieve en recreatieve bronnen.
2. Betrek jongeren bij het voorbereiden van de maaltijden zodat ze leren in hun eigen onderhoud te voorzien.
3. Als jongeren enkel regelovertredend gedrag hebben vertoond en zij (daarna) geen gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, leg dan een disciplinaire straf op en geen ordemaatregel.
4. Sluit geen jongeren op in een afzonderingscel zonder daglicht.
5. Gebruik de time-out zoals bedoeld, namelijk om een jongere uit de groep te halen die op dat moment verstorend is en als in verband daarmee de kortdurende uitsluiting ertoe bijdraagt dat het gedrag van de jeugdige gunstig wordt beïnvloed.

Aanbevelingen aan de CvT en de inrichting

6. Monitor als CvT en JJI de doorlooptijden van de klachten en achterhaal eventuele knelpunten om tot versnelling in de processen te komen.
7. Rouleer het maandcommissariaat onder alle leden van de CvT.

Omgang met jongeren

Aanbevelingen aan de inrichting:

8. Zorg ervoor dat de gedragswetenschapper ook de jongeren ziet voor een intakegesprek.
9. Zorg ervoor dat jongeren binnen 24 uur na binnenkomst door de medische dienst en de testassistent worden gescreend.
10. Ontwikkel een visie en alternatieve werkwijze voor jongeren die weigeren mee te werken aan testdiagnostiek.
11. Verbeter de uitvoering van de YOUTURN door op de kort verblijfgroep ook TOP's! training aan te bieden en door op de lang verblijfgroep de ontwikkeling op de vaardigheidsprofielen bij te houden op het bord.

Interne Veiligheid

Aanbevelingen aan de inrichting:

12. Draag zorg voor (camera)toezicht in de bezoekersruimte.
13. Draag er zorg voor dat de trainingsfrequentie PVT (Persoonlijke Veiligheids Training) gebaseerd is op het risico dat medewerkers lopen om in aanraking te komen met agressie en geweld. En dat de frequentie ook tegemoet komt aan de behoefte van de medewerkers.
14. De Inspecties bevelen JJI Het Keerpunt aan de huidige uitvoeringspraktijk van het visiteren in lijn te brengen met de uitspraken van de RSJ en de Inspecties te informeren over de uitkomsten hiervan. De Inspecties vernemen graag binnen zes weken na ontvangst van het rapport het standpunt van de inrichting.
15. Verbeter de inzet van het drugsontmoedigingsbeleid. Doe dit in ieder geval door vaker kamercontroles en controles van algemene ruimtes uit te voeren en zorg achteraf voor een eenduidige registratie hiervan.
16. Zorg voor een verbetering van de registraties van de urinecontroles, zodanig dat er duidelijk terug te halen is hoe vaak dit steekproefsgewijs gebeurt.

Aanbeveling aan de inrichting en DJI:

17. Onderbouw de maximale duur van de reactietijd van het IBT.

Maatschappijbeveiliging

Aanbevelingen aan de inrichting

18. Pas de toegangscontrole zodanig aan dat alle medewerkers 'pieploos' naar binnenkomen.
19. Voer een extra telmoment in oftewel voer een extra controle uit op aanwezigheid van alle jongeren.
20. Zorg ervoor dat het beleid en de instructies met betrekking tot beveiligingsprocedures volledig en actueel zijn.
21. Zorg ervoor dat alle jongeren na het verlaten van de werkplaats door de detectiepoorten moeten.

Maatschappelijke re-integratie

22. Zorg ervoor dat bij het opstellen van perspectiefplannen de informatie van school integraal onderdeel is vanaf het eerste plan en dat het plan met de jongere wordt besproken voordat het plan wordt vastgesteld. Ga na hoe de school structureel kan aansluiten bij de perspectiefplanbesprekingen.

1

Inleiding

De Inspectie Veiligheid en Justitie (Inspectie VenJ) houdt toezicht op de sanctietoepassing in Nederland. Zij doet dit onder meer door justitiële inrichtingen, waaronder justitiële jeugdinrichtingen (JJI's) met een zekere regelmaat op hun functioneren te beoordelen. In het toezicht op de JJI's werkt de Inspectie VenJ samen met vier andere rijksinspecties, namelijk de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie van het Onderwijs (Ivho) en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). Deze Inspecties voeren hun toezichtactiviteiten in het domein van de jeugdinrichtingen gezamenlijk uit waar dit kan en waar dit nodig is. De doorlichting in de justitiële jeugdinrichting Het Keerpunt hebben de Inspecties gezamenlijk uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.4 over de opzet).

1.1 Aanleiding en doel

Jongeren in Nederland kunnen hun voorarrest en straf of maatregel in negen JJI's ondergaan. De Inspecties gaan na wat in deze inrichtingen de kwaliteit van de sanctietoepassing is. Hiertoe kijken ze naar verschillende aspecten van de taakuitvoering van de JJI's, dit noemen de Inspecties een doorlichting. Het doel van de doorlichting is te bezien hoe het in JJI Het Keerpunt is gesteld met de rechtspositie van en de omgang met jongeren, de re-integratieactiviteiten, de veiligheid en de daarmee samenhangende aspecten van organisatie zoals de communicatie en het integriteitbeleid. Aan de hand van hun oordeel doen de Inspecties verbetervoorstellen in de vorm van aanbevelingen. JJI Het Keerpunt is de achtste JJI van de negen die de Inspecties hebben doorgeleefd.

1.2 Reikwijdte van de doorlichting

JJI Het Keerpunt maakt samen met de jeugdzorgplus instellingen Icarus en Almata deel uit van de Stichting Jeugdzorg Sint Joseph (SJSJ). Deze doorlichting richt zich alleen op JJI Het Keerpunt. De school die aan JJI Het Keerpunt verbonden is, de Sint Jozefschool wordt ook betrokken bij de doorlichting. De Sint Jozefschool biedt zowel voortgezet als voortgezet speciaal onderwijs. Zij valt hiermee onder de Wet op de Expertise Centra en daarmee onder het toezicht van de Ivho. Het oordeel van de Ivho over het onderwijs weegt mee in het oordeel over het activiteitenprogramma voor jongeren (paragraaf 2.3).

1.3 Toetsingskader

Voor de doorlichting van JJI Het Keerpunt hebben de Inspecties het standaardtoetsingskader voor de jeugdinrichtingen gebruikt. Dit toetsingskader is gebaseerd op (inter)nationale wet- en regelgeving.

Het toetsingskader omvat de aspecten:

- rechtspositie van jongeren;
- omgang met jongeren;
- interne veiligheid;
- maatschappijbeveiliging;
- maatschappelijke re-integratie;
- personeel en organisatie.

Deze aspecten geven, in samenhang, een goed beeld van de stand (en gang) van zaken in een justitiële jeugdinrichting. Genoemde aspecten zijn opgedeeld in criteria. Elk criterium heeft normen en verwachtingen op drie dimensies, namelijk uitvoering, beleid en check op de uitvoering:

- Bij de dimensie uitvoering stellen de Inspecties vast in hoeverre de uitvoering voldoet.
- Bij de dimensie beleid bezien de Inspecties of in de inrichting ten aanzien van een te toetsen criterium (vastgelegd) beleid beschikbaar is dat voldoet aan geldende wet- en regelgeving.
- Bij de dimensie check op de uitvoering gaan de Inspecties na in hoeverre op handelniveau de toepassing van het beleid is zeker gesteld.

In hoeverre de inrichting het beleid en de uitvoering periodiek evalueert op effectiviteit en zo nodig bijstelt komt aan bod in hoofdstuk 7: Organisatieaspecten.

Het oordeel bij een criterium kan leiden tot een of meer aanbevelingen wanneer de Inspecties het belangrijk achten dat een geconstateerde afwijking wordt aangepakt. De aanbevelingen zijn gericht aan de inrichting c.q. de locatie of aan de overkoepelende Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

De Inspecties geven hun oordeel per criterium weer in de volgende vier waarderingen:

- = Voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen
- = Voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen
- = Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen en verwachtingen
- = Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen
- = Het functioneren op dit criterium of een onderdeel strekt tot voorbeeld voor andere inrichtingen

1.4 Opzet

Methodie

Bij een doorlichting verzamelen de Inspecties feitelijke gegevens door documentonderzoek, dossierinzage, observaties in de JJI en interviews met betrokkenen van de inrichting. Zie bijlage IV voor het volledige inspectieprogramma van de doorlichting in JJI Het Keerpunt.

Documentonderzoek

Om zicht te krijgen op het beleid dat de inrichting hanteert, en de wijze waarop de inrichting ervoor zorgt dat zij het beleid uitvoert zoals bedoeld, hebben de Inspecties verschillende documenten bekeken. Vooraf hebben de Inspecties informatie opgevraagd over zaken als dagprogramma's, huisregels en beveiligingsprotocollen. Ook tijdens het bezoek is er inzage geweest in documentatie zoals calamiteitenmappen, deelnamelijsten aan trainingen en notulen van overleggen.

Dossierstudie

De Inspecties hebben verschillende, willekeurig door hen zelf gekozen fysieke en digitale dossiers ingezien: dossiers over de insluitingstermijnen bij de bewonersadministratie, de jongerendossiers met daarin de perspectiefplannen, medische dossiers en op de leefgroep zijn de YOUTURN-dossiers³, verlofevaluaties en de gedragsrapportages bekeken. De dossiers bieden inzicht in de wijze waarop de inrichting haar taak uitvoert en hoe zij dit registreert.

Observaties

Om zicht te krijgen op de werkwijze van de inrichting hebben de Inspecties meerdere aangekondigde en onaangekondigde observaties gedaan in de inrichting en de school. Naast een volledige rondleiding hebben ze ook een teamvergadering bijgewoond, geluncht op twee leefgroepen en geobserveerd bij activiteiten zoals luchten en de school. Verder zijn bezoeken gebracht aan onder andere de bibliotheek, sportruimten, medische dienst, leefgroepen en kamers van jongeren.

Interviews

De Inspecties hebben interviews gehouden met medewerkers in verschillende functies waaronder groepsleiders, docenten, gedragswetenschappers en unitmanagers. Doel van deze interviews is om in kaart te brengen hoe medewerkers hun taken uitvoeren en waar ze hierin kansen en successen zien. Daarnaast hebben de Inspecties jongeren geïnterviewd over hun ervaringen tijdens het verblijf in de inrichting. Naast geplande interviews hebben de inspecteurs ook medewerkers en jongeren gesproken tijdens rondleidingen en het lunchmoment op verschillende leefgroepen.

De doorlichting van JJI Het Keerpunt is uitgevoerd door inspecteurs van de verschillende Inspecties die in een periode van drie dagen geparticipeerd hebben in het onderzoek. De Inspectie SZW heeft niet deelgenomen aan het inspectiebezoek. Aan de hand van de bevindingen van de andere Inspecties oordeelt de Inspectie SZW ook of Het Keerpunt aan het standaardtoetsingskader voor de jeugdinstellingen voldoet. Het standaardtoetsingskader vormt het

³ JJI's werken vanaf 2010 met de basismethodiek YOUTURN. Deze methodiek is een integratie en uitbreiding van twee methodieken: het Sociaal Competentie Model (SCM) en EQUIP. In YOUTURN draait alles om het aanleren van eigen verantwoordelijkheid. Met deze methodiek kunnen de pedagogisch professionals en docenten in alle JJI's de jongeren op een eenduidige en duidelijke manier bejegenen en behandelen. De tijd 'binnen' wordt zo goed mogelijk benut ter voorbereiding op een geslaagde resocialisatie.

uitgangspunt van de doorlichting. Dit toetsingskader is uitgewerkt in een aantal gestructureerde vragen- en checklijsten. Op grond van vooraf door de inrichting verstrekte documentatie stellen de Inspecties eventueel aanvullende informatie vragen op. De Inspecties zetten alle verzamelde gegevens af tegen de criteria uit het toetsingskader en komen zo tot een integraal oordeel over de uitvoering, het beleid en de check op de uitvoering (zie ook paragraaf 1.3 over het toetsingskader).

Tijdpad

Op 10 maart 2015 hebben de Inspecties JJI Het Keerpunt onaangekondigd bezocht voor een aantal onderdelen uit het programma. Vervolgens heeft de Inspectie VenJ namens de deelnemende Inspecties het overige deel van de doorlichting aangekondigd aan de inrichting. Op 19, 29 en 30 april hebben de aangekondigde inspectiebezoeken plaatsgevonden. De directie heeft op 3 september 2015 de conceptversie van het inspectierapport voorgelegd gekregen voor wederhoor op de feitelijke bevindingen. Op 16 september is de wederhoorreactie ontvangen. Op 27 januari 2016 hebben het hoofd van de Inspectie VenJ en de hoofdinspecteur IJZ het inspectierapport vastgesteld en aangeboden aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

1.5 Objectbeschrijving

JJI Het Keerpunt is een particuliere justitiële jeugdinstelling in Cadier en Keer, nabij Maastricht. Het gebouw is een voormalig klooster uit 1911 en is in 2006 voor het laatst grotendeels verbouwd om het pand aan de huidige standaarden te kunnen laten voldoen. Op het terrein van SJSJ staan ook de gesloten jeugdzorginstelling Icarus en bijbehorende gezinshuizen. De jongeren van Icarus maken gebruik van een aantal faciliteiten in de JJI, zoals de medische dienst en een aantal therapieruimtes.

In JJI Het Keerpunt verblijven jongeren die in voorlopige hechtenis zijn genomen, jeugddetentie of een PIJ-maatregel (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen) opgelegd gekregen hebben. De verblijfsduur wordt bepaald door de rechter en kan variëren van enkele dagen tot enkele jaren. Vanaf 2010 verblijven er uitsluitend jongens op strafrechtelijke titel in de leeftijd van 12 tot 24 jaar. Sinds april 2014 verblijven er ook jongvolwassenen in JJI Het Keerpunt in het kader van het adolescentenstrafrecht. Er zijn 36 plaatsen operationeel en daarnaast beschikt de inrichting over twintig plaatsen reservecapaciteit (zie figuur 2). De jongeren kunnen verspreid worden over vier leefgroepen. Twee groepen daarvan hebben een bestemming voor kort verblijf (tot en met drie maanden), één voor lang verblijf (langer dan drie maanden) en er is een Individuele Trajectenafdeling (ITA). De ITA is een bijzonder regime met een landelijke functie. Alleen JJI Den Hey Acker en JJI Het Keerpunt hebben een dergelijke setting. Op een ITA verblijven jongeren die gedragsmatig niet geschikt zijn om op een reguliere leefgroep met meerdere jongeren te verblijven. Zij zijn te verstoring en kunnen een negatieve invloed hebben op hun groepsgenoten. De ITA-jongeren volgen een individueel dagprogramma en ook de omgang met hen wijkt af van de omgangsmethodiek op een reguliere afdeling.

Figuur 2. Tabel capaciteit en bestemmingen JJI Het Keerpunt 2014

	Groep	Bestemming	Leeftijdscategorie	Plaatsen
1	Arend*	Kort verblijf	12-24	10
2	Condor	Kort verblijf	12-24	10
3	Evenaar	Lang verblijf	12-24	8
4	Buizerd	Individuele Trajectenafdeling (ITA)	12-24	6 + 2 crisisplaatsen
Subtotaal				36
5	Adelaar	Reservecapaciteit	12-24	10
6	Albatros	Reservecapaciteit	12-24	10

* Ten tijde van het inspectiebezoek was de kort verblijfgroep Arend gesloten vanwege een lage bezetting.

1.6 Recent onderzoek

Onderzoek van de rijksinspectie

De afgelopen zeven jaar is JJI Het Keerpunt bij meerdere inspectieonderzoeken betrokken geweest. In deze paragraaf staan de belangrijkste conclusies uit deze onderzoeken kort beschreven.

In de periode van 2007 tot en met 2009 hebben de samenwerkende Inspecties JJI Het Keerpunt en de aan de inrichting verbonden school, de Sint Jozefschool, drie maal bezocht in het kader van het onderzoek Veiligheid Justitiële Jeugdinstellingen.

De Inspecties oordeelden in 2009 dat JJI Het Keerpunt en de school een laag risico liepen op een onveilig behandel- en werkklimaat voor de jongeren en voor het personeel. Aandachtspunten waren het verwerven en onderhouden van de vaardigheid van medewerkers om bij agressie en geweld adequaat te kunnen optreden en de functionaliteit van de handelingsplannen bij het onderwijs.

In 2008 bezochten de Inspecties JJI Het Keerpunt in het kader van een onderzoek naar verlof van PIJ-jongeren. Het oordeel over JJI Het Keerpunt was positief.

Jaarlijks stelt JJI Het Keerpunt een incidentenrapportage op. Aan de hand van incidentregistraties maakt JJI Het Keerpunt analyses om verbeterpunten te achterhalen. In paragraaf 4.1 over preventie en beheersing van calamiteiten en in paragraaf 7.4 over evaluatie staat hierover meer.

1.7 Leeswijzer

De navolgende hoofdstukken behandelen elk een aspect uit het toetsingskader. Elk hoofdstuk besluit met een oordeel over het aspect en oordelen over de afzonderlijke criteria van het aspect. Het algemene oordeel over de kwaliteit van de sanctietoepassing staat in de samenvatting.

2

Rechtspositie

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van een negental criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de rechtspositie van de jongeren in JJI Het Keerpunt. Eerst schetsen de Inspecties hun bevindingen op de criteria: rechtmatige insluiting, huisregels en introductie, activiteitenprogramma, accommodatie, voeding en winkel, maatschappelijk contact, toegang tot zorg, disciplinaire straffen en ordemaatregelen, klachtafhandeling en medezeggenschap. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie en afzonderlijke oordelen en waar van toepassing met aanbevelingen op de getoetste criteria.

2.1 Rechtmatige insluiting

Vaststelling identiteit

De inrichting dient te controleren dat zij de juiste jongere insluit en de juiste insluitingsgegevens invoert. De jongerenadministratie (JA) stelt aan de hand van een identiteitsbewijs de identiteit van de jongere vast. De beveiliging neemt bij binnenkomst foto's en vingerafdrukken van de jongeren af. Die worden bewaard om de jongeren te kunnen identificeren aan de hand van biometrische gegevens. De biometrieapparatuur heeft veel storingen waardoor medewerkers er dan geen controles mee kunnen uitvoeren. Zij houden daarom een schaduwadministratie bij met identiteitsgegevens.

De beveiligers en de JA voeren de identiteitsgegevens in het intakeformulier van het Jongeren Volgstelsel (JVS) in. Daarna mailt de JA naar de groepsleiding zodat die de gegevens verder kan aanvullen in JVS. De JA controleert vervolgens de juistheid en de volledigheid van de gegevens.

Invoer en controle van insluitingsgegevens

De JA is ook verantwoordelijk voor de invoer van de insluitingstitels en termijnen. Zij ontvangt de gerechtelijke stukken met daarop de insluitingstermijnen en verwerkt die in het Jongeren Informatiesysteem (JIS). Om foute invoer te voorkomen en daarmee een te vroege of te late invrijheidstelling, controleren twee senior medewerkers wekelijks een deel van de ingevoerde gegevens. Zij richten zich met name op de invoer van een jeugddetentie en minder op de invoer van de voorlopige hechtenis omdat hier standaard termijnen voor staan. De administratie voert de datum van de afloop van een termijn ook in een outlookagenda zodat ze een attendering krijgen. Bovendien gaan de medewerkers elke week na of er titels aflopen. In JVS is een

uitgebreide handleiding opgenomen voor de werkzaamheden van de JA van het werkproces. Alle uitzonderingen en aandachtspunten staan daar in. Verder gebruiken medewerkers diverse checklists zodat zij werkzaamheden op dezelfde manier uitvoeren.

2.2 Huisregels en introductie

De Inspecties verwachten dat de inrichting de jongeren en hun ouders actief informeert over de gang van zaken en de rechten en plichten in de inrichting. Een groepsleider begeleidt een nieuwe jongere naar zijn kamer. De jongere krijgt na binnenkomst een groepsleider toegewezen die zijn mentor wordt. De mentor zoekt contact met de ouders van de jongere. Dit gebeurt bij minderjarige jongeren altijd. Meerderjarige jongeren moeten hier eerst toestemming voor geven. De JA stuurt bovendien informatie aan de ouders over het verblijf in de inrichting. Ook op de website van JJI Het Keerpunt kunnen ouders informatie vinden over de inrichting en de regels die er gelden.

De groepsleider legt aan nieuwe jongeren de YOUTURN-methodiek⁴ en de huisregels uit. Op de kamers van de jongeren liggen de huisregels. Deze dateren van augustus 2011 en zijn opgesteld conform het model huisregels justitiële jeugdinrichtingen uit de ministeriële regeling⁵. Ze zijn gedateerd voor wat betreft het rookverbod: er is nog geen rekening gehouden met de verhoging van de minimumleeftijd waarop jongeren mogen roken. Er zijn uittreksels van de huisregels in verschillende buitenlandse talen, maar er zitten zelden jongeren in de inrichting die de Nederlandse taal niet machtig zijn. De geïnterviewde groepsleiders en jongeren hebben de ervaring dat jongeren elkaar ook goed informeren over de gang van zaken in de inrichting. Over het algemeen zijn de jongeren die de Inspecties spraken tevreden over de introductie.

Er is een vorm van controle op de uitvoering van de introductie omdat zoals eerder beschreven de JA controleert of de gegevens in JVS over de jongere juist en volledig zijn.

2.3 Activiteitenprogramma

Programma

De Inspecties verwachten dat JJI Het Keerpunt de jongeren zinvolle activiteiten aanbiedt die bijdragen aan hun terugkeer in de maatschappij. De inrichting dient ze ook de gelegenheid te bieden om dagelijks zoveel uren buiten de eigen kamer door te brengen als nodig is voor voldoende niveau van sociale interactie.

JJI Het Keerpunt en de Sint Jozefschool hebben hun dagprogramma's voor de jongeren geïntegreerd. De docenten en leerkrachten stellen in overleg met de individuele jongere weekroosters op. Doordeweeks hebben de reguliere kort verblijf- en lang verblijfgroep van acht uur 's ochtends

⁴ JJI's werken vanaf 2010 met de basismethodiek YOUTURN. Deze methodiek is een integratie en uitbreiding van twee methodieken: het Sociaal Competentie Model (SCM) en EQUIP. In YOUTURN draait alles om het aanleren van eigen verantwoordelijkheid. Met deze methodiek kunnen de pedagogisch professionals en docenten in alle JJI's de jongeren op een eenduidige en duidelijke manier bejegenen en behandelen.

⁵ Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 6 juli 2011, nr. 5699818/11/DJI, houdende vaststelling van een model voor huisregels voor een justitiële jeugdinrichting (Regeling model huisregels justitiële jeugdinrichtingen).

tot acht uur 's avonds een programma. Een dag is opgebouwd uit zes blokken van anderhalf uur. De blokken worden ingevuld met onderwijs, sport, huishouden en vrijetijdsbesteding, zoals muziek en handvaardigheid. Dagelijks van drie tot vier zijn de jongeren ingesloten in hun kamer voor een rustmoment. Om half tien worden de jongeren weer ingesloten. In de weekenden is er een programma van elf uur 's ochtends tot half negen 's avonds en wederom een rustuur om drie uur. Jongeren zijn wekelijks totaal 79,5 uur van hun kamer.

Ook de ITA heeft een geïntegreerd dagprogramma van de school en de inrichting. Zij hebben allemaal een individueel programma dat korter is dan op de andere groepen omdat het hier gaat om jeugdigen die minder goed kunnen functioneren in een groep en moeite hebben met gemeenschappelijke activiteiten. Doordeweeks zijn de ITA-jongeren maximaal zes uur van hun kamer en in het weekend vier uur (38 uur per week). Ze worden één op één begeleid en hebben niet zoals de reguliere groepen een verplichting om aan het programma deel te nemen. Groepsleiders stimuleren de jongeren wel om deel te nemen, onder andere door ze een bonus voor de volgende dag in het vooruitzicht te stellen. Gaandeweg proberen groepsleiders twee jongeren aan elkaar te koppelen, zodat ze ook met leeftijdsgenoten omgaan.

Onderwijs

Ieder kind heeft recht op onderwijs en in een jeugdinrichting verdient onderwijs de voorkeur boven arbeid. Het activiteitenprogramma voor jeugdigen dient gericht te zijn op onderwijs en een jongere mag geen leerachterstand oplopen door zijn insluiting. Zowel de school als de inrichting heeft het standpunt dat alle jongeren naar school gaan, ongeacht hun leeftijd. Er is vijf dagen in de week les. Nieuwe jongeren nemen zo snel mogelijk deel aan het onderwijs. Doorgaans gaan zij de dag na binnenkomst naar school. Ze gaan met maximaal vier jongeren tegelijk naar het onderwijs. De docenten halen de jongeren op van de leefgroep. Bij de ITA-jongeren wordt per dag bekeken in hoeverre de jongere in staat is onderwijs te volgen.

Tijdens de eerste weken volgen leraren een uitgebreide standaardprocedure om de beginsituatie van de jongere in kaart te brengen. Tot die procedure behoren een intakegesprek door de leerkracht met de leerling, een vragenlijst voor de leerling, het opvragen van gegevens bij de school van herkomst en het waar nodig afnemen van testen en toetsen. Het beeld dat zo tot stand komt, bepaalt de leerroute die de leerling gaat volgen. Dat kan bijvoorbeeld een vmbo-traject zijn of een havo-, aka-, mbo- of arbeidstraject. Een onderwijstrajectkaart vormt het handelingsplan, waarin de school het didactische onderdeel vastlegt met concrete leerstofdoelen en toetstermijnen.⁶

De school heeft het onderwijsaanbod beschreven en biedt standaard de vakken Nederlands, Engels en wiskunde aan. Daarnaast biedt zij beroepsgerichte opleidingen richting houtbewerking, metsel/bouw, lastechniek en autotechniek, stukadoor en tegelzetten. De schaalgrootte van de inrichting en de lage bezetting drukken op het aanbod van onderwijs. Op de ITA zitten jongeren die vaak geen onderwijs meer willen volgen en niet meer leerplichtig zijn. Ook op andere afdelingen verblijven meerderjarige jongeren met minder motivatie om naar school te gaan. De school en de inrichting bieden voor deze jongeren trajecten die zich richten op arbeids-toeleiding en -training. De educatie richt zich op het laagdrempelig opdoen van praktische vaardigheden, zoals boeken lezen, afrekenen, theorie rijbewijs, sollicitatiebrief schrijven, maar ook vaste lasten betalen en het afsluiten van een zorgverzekering. Dit gebeurt in overleg met de individueel trajectbegeleider (ITB'er). De inrichting probeert voor de meerderjarige jongeren een

⁶ Rapport van bevindingen kwaliteitsonderzoek bij Sint Jozef afdeling Icarus VSO-ZMOK, Onderwijsinspectie, 2012.

arbeidsituatie te creëren. Zo leren ze jongeren om zelf houten meubels te maken. Ze ontvangen hier een vergoeding voor van 1,50 euro per dagdeel. Wat de jongeren maken moet nut hebben, dit motiveert volgens de geïnterviewden.

De beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs door de Inspectie van het Onderwijs

De IvhO concludeerde in 2012 dat de kwaliteit van het onderwijs aan de leerlingen van de Sint Jozefschool, afdeling Het Keerpunt, grotendeels voldoende was. De kwaliteit van de evaluatie van de uitvoering van de handelingsplannen schoot echter te kort. Vanaf 2012 is geïnvesteerd in een nieuwe systematiek van Handelingsplanning (vernieuwde- Onderwijs Traject Kaart) en is de betrokkenheid van de Commissie van Begeleiding bij het onderwijs aan Het Keerpunt opgevoerd. Tijdens de driewekelijkse leerlingbespreking worden alle individuele leerlingen besproken. Tijdens het Behandel Team Overleg bespreekt de Gedragswetenschapper van de school het Ontwikkelingsperspectief van de leerling met de collega's van de instelling (een kind een plan). Over het onderwijsleerproces oordeelde de IvhO overwegend positief. Kenmerkend was de bevolgen wijze waarop leraren en onderwijscoördinatoren zich inzetten om leerlingen een perspectief te bieden op werk of een vervolgopleiding. Binnen de aspecten 'cyclisch proces kwaliteitszorg' en 'voorwaarden voor kwaliteitszorg' constateerde de IvhO belangrijke tekortkomingen. De bijzondere kenmerken van het onderwijs in een justitiële instelling vragen om een daarop toegespitst systeem van kwaliteitszorg. In het schooljaar 2014-2015 is de ontwikkeling van de nieuwe zorgcyclus voor de gehele school, dus ook het onderwijs aan JJI Het Keerpunt, afgerond. In de vaste structuur van de Onderwijs Traject Kaart wordt cyclisch gewerkt aan deze kwaliteitszorg. Ook de samenwerking met de instelling staat hierbij centraal op basis van het nieuwe Geïntegreerd Onderwijs Dagprogramma (GOD-model). De IvhO heeft geen tekortkomingen vastgesteld in de naleving van wet- en regelgeving.

Wettelijke activiteiten luchten, sport, bibliotheek en vrije tijd

Jongeren die zijn ingesloten hebben recht op een aantal activiteiten, namelijk, luchten, sport, bibliotheek en vrije tijd. Elke groep in JJI Het Keerpunt is minimaal één uur per dag in de buitenlucht. Bij mooi weer wordt er vaker en/of langer gelucht. Jongeren kunnen vier tot zeven keer per week een uur tot anderhalf uur sporten. Zij kunnen zowel binnen als buiten sporten. Tijdens de zomervakantie, als de docenten afwezig zijn, verzorgt de vrijetijdscoördinator ook sportactiviteiten voor de jongeren van JJI Het Keerpunt. De inrichting beschikt over een sportzaal, fitnessruimte en een groot buitensportveld. Verder kunnen jongeren onder begeleiding gebruikmaken van een muziekstudio en kunnen ze deelnemen aan handvaardigheid. Er is geen bibliotheek, maar op elke leefgroep liggen een aantal boeken. Jongeren kunnen een aanvraag voor een boek doen dat de inrichting dan bij een andere bibliotheek leent.

De jongeren die de Inspecties spraken, oordelen wisselend over de vrijetijdsbesteding. Sommigen zijn tevreden, en anderen vinden dat er veel dezelfde activiteiten worden geboden en dat ze te weinig faciliteiten hebben. Ze zouden bijvoorbeeld graag beschikken over internettoegang en over een soosruimte. Uit de interviews blijkt dat jongeren op school onder toezicht van een docent internettoegang hebben voor educatieve doeleinden. Op andere momenten kan de inrichting dit niet aanbieden omdat dit om meer toezicht vraagt. In een aantal andere JJI's hebben de Inspecties soosruimtes aangetroffen waar jongeren enthousiast over waren. De inrichting heeft geen verplichting om dit aan te bieden.

Nachtdetentie

Ten tijde van de inspectie waren er geen jongeren met nachtdetentie, maar JJI Het Keerpunt kan dit wel bieden. De ITB'ers zijn verantwoordelijk voor de begeleiding en controle van deze jongeren. Zij geven aan dat er in deze gevallen veel afspraken zijn die het geheel omkleden. De jongere tekent een contract met afspraken over de dagbesteding en de ITB'ers controleren dit, onder andere door te bellen met docenten en een bezoek te brengen aan de school.

Uitval van activiteiten

De Inspecties kijken zowel naar uitval door vakanties als door andere activiteiten. In de vakantietijd wordt er geen onderwijs geboden. De vakantieperiodes worden ingevuld met het aanbod van een 'summerschool' en door een aangepast dagprogramma uitgevoerd door de werkmeesters. Onder verantwoordelijkheid van het onderwijs ondernemen zij activiteiten met de jongeren die anders door docenten gedaan zouden worden.

Individuele uitval bij activiteiten, dat wil zeggen door bezoek van een jongere aan de rechtbank of een gesprek met zijn advocaat, komt voor. Als het van tevoren bekend is dan kunnen degenen die het weekrooster van de jongere opstellen er rekening mee houden. De insteek is dat in elk geval de onderwijsblokken zoveel mogelijk door kunnen gaan. Jongeren worden ook wel eens terug naar de groep gestuurd als ze de les teveel verstoren. Zij gaan dan naar hun kamer. Volgens medewerkers en jongeren is er zeer weinig uitval van onderwijs. Een voordeel van het geïntegreerde programma is dat de groepen klein zijn en er makkelijk vervanging voor een blok kan worden geregeld als bijvoorbeeld een docent ziek is. Uitval van activiteiten wordt in het weekrooster van onderwijs bijgehouden. De ingevulde lijsten worden wekelijks ingeleverd bij de coördinator onderwijs.

2.4 Accommodatie

Volgens internationale en nationale regelgeving moet de accommodatie waar jongeren zijn ingesloten voldoen aan een aantal eisen om hen te beschermen.

Scheiding van doelgroepen

Veroordeelden en niet veroordeelden dienen volgens internationale regelgeving op gescheiden afdelingen te verblijven. Net als in alle andere jeugdinstellingen is bij JJI Het Keerpunt de ingeschatte duur van het verblijf bepalend voor plaatsing op een leefgroep en niet de strafrechtelijke status. De inrichting heeft kort en lang verblijfgroepen, conform landelijk beleid. Jongeren die net aangehouden zijn en in preventieve hechtenis worden genomen, plaatst de inrichting op een kort verblijfgroep. Jongeren die instromen en veroordeeld zijn tot een langere straf of maatregel worden direct op een lang verblijfgroep geplaatst. De interne overstap van kort verblijf naar lang verblijf gebeurt na ongeveer drie maanden als de jongere fase 1 en 2 van de YOUTURN-methodiek heeft afgerond.

Leefgroepen en faciliteiten

De leefgroepen hebben allemaal een gescheiden slaap- en leefruimte. De leefruimtes zijn ingericht met een keuken, eettafels en een zithoek. Er is voldoende daglicht en door de aankleding oogt het geheel als een huiselijk interieur. Jongeren kunnen op de groep televisie kijken en er is een Playstation. Er hangt een dartbord en jongeren kunnen tafeltennissen. Verder liggen er spelletjes, boeken, tijdschriften en een krant. De ITA heeft twee huiskamers en ook deze ruimtes bieden bovengenoemde faciliteiten. De leefgroepen zijn van elkaar gescheiden en elke groep

heeft een eigen luchtplaats. Uit de CPT-standards⁷ blijkt dat jeugdigen de gelegenheid moeten hebben om buiten bij activiteiten te kunnen schuilen bij slecht weer.⁸ Jongeren in JJI Het Keerpunt kunnen op de luchtplaatsen schuilen tegen de regen.

Kamer en persoonlijke spullen

Jongeren hebben allemaal een eigen kamer met een bed, stoel, een klein bureau, douche en wc. Er hangt een prikbord waar ze posters en foto's mogen ophangen. Afhankelijk van de YOUTURN-fase waarin ze zitten, hebben ze wel of geen tv op hun kamer. Bij binnenkomst hebben jongeren hun waardevolle bezittingen waarover ze niet mogen beschikken, zoals een telefoon, moeten inleveren. De Binnenkomstafdeling Delinquenten (BAD-afdeling) bergt deze spullen op in een kluis en de jongere tekent een inventarisatielijst met de goederen die de JJI bewaart. Overtollige kleding en spullen gaan eveneens naar de BAD en worden daar in een afgesloten ruimte opgeslagen.

Hygiëne

De Inspecties treffen tijdens de onaangekondigde rondgang een schone en verzorgde inrichting aan. De groepsleiding betreft de jongeren bij het schoonhouden van hun leefomgeving. Ze moeten eenmaal per week hun eigen kamer schoonmaken en hun beddengoed verschoneren. Elke groep heeft een wasmachine waar jongeren hun eigen kleding kunnen wassen. Ook het schoonhouden van de algemene ruimtes is bij de jongeren zelf belegd. De regels over schoonmaken en wassen staan in de huisregels en groepsleiders letten er op dat jongeren ze naleven.

2.5 Voeding en winkel

Voeding

De Inspecties verwachten dat de voeding die de inrichting biedt kwalitatief en kwantitatief voldoende is. Dat wil onder andere zeggen dat het voldoende voedingswaarde bevat en gezond is. JJI Het Keerpunt heeft een eigen keukenvoorziening met medewerkers die zeven dagen per week voor de jongeren koken. Tussen de middag eten jongeren een warme maaltijd met vooraf soep en een nagerecht. 's Ochtends en 's avonds krijgen jongeren broodmaaltijden. Alle maaltijden worden met alle jongeren en de groepsleiders genuttigd aan de eettafel in de huiskamer. In het weekend koken de groepsleiders en de jongeren ook wel eens een simpele maaltijd. De keuken houdt rekening met medisch voorgeschreven diëten en met de godsdienstige of levensovertuiging van jongeren. De medische dienst nam, ten tijde van de inspectie, vanwege het inwerken van een nieuwe medewerker niet deel aan de werkgroep 'voeding'. Verpleegkundigen indiceren wel de diëten. De CvT eet af en toe mee op een groep en houdt zo in de gaten wat de kwaliteit en de kwantiteit van de voeding is. Volgens de CvT biedt de inrichting voldoende en gevarieerde voeding aan. Jongeren zijn over het algemeen tevreden over de voeding, maar zij zien wel vaak aardappelen op het menu en zouden graag meer fruit willen. Zowel tijdens het onaangekondigde bezoek als tijdens het aangekondigde bezoek hebben de inspecteurs mee gegeten met de jongeren en de groepsleiders. Er was voldoende en gevarieerd eten, er werd rekening gehouden met diëten en bij de maaltijd werd ook fruit aangeboden.

⁷ CPT staat voor Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing. Het CPT heeft normen ontwikkeld met betrekking tot de behandeling van mensen die van hun vrijheid zijn beroofd door nationale autoriteiten, dit zijn de CPT-standards.

⁸ General Report [CPT/Inf (92) 3] standard 48.

Winkel

De Inspecties verwachten dat jongeren wekelijks zelf producten kunnen kopen en dat de winkelprijzen aansluiten bij de gemiddelde prijzen van een doorsnee supermarkt. Jongeren in JJI Het Keerpunt hebben een winkelbestellijst ('tokolijst') waarmee ze producten kunnen bestellen als snoep, koek, frisdrank en toiletartikelen. De prijzen zijn gebaseerd op supermarktprijzen van Aldi en Plus. Jongeren hebben periodiek inspraak op de selectie van producten die op de lijst staan.

2.6 Maatschappelijk contact

Gedurende het verblijf van een jongere in de inrichting is het voor de resocialisatie van belang dat hij de gelegenheid krijgt om op een zo normaal mogelijke manier contact met familie en andere relevante personen te onderhouden en om op de hoogte te blijven van het nieuws.

Telefonisch en schriftelijk contact

Gedurende hun verblijf mogen jongeren telefonisch contact onderhouden met hun familie en vrienden. Het verschilt per groep hoe vaak de jongeren mogen bellen. Op de kort verblijfgroep mogen jongeren vijf keer per week tien minuten bellen en op de lang verblijfgroep en de ITA mogen jongeren dit zeven keer per week. Jongeren geven vooraf bij de ITB'ers aan met welke nummers ze willen bellen, waarna deze de contacten controleren. Jongeren moeten de telefoon aan de groepsleiding vragen. Met familie in het buitenland kan ook via internet (skype) contact worden gelegd. Telefoontjes van advocaten worden door de jongerenadministratie aangenomen en doorverbonden met de leefgroep. En als de jongere zijn advocaat wil bellen dan mag dat op kosten van de inrichting. Jongeren kunnen ook post ontvangen en versturen.

Bezoek

Ouders van jongeren die nog niet zijn afgestraft mogen vijf dagen in de week op bezoek komen. Vrienden mogen na de instroomperiode⁹ één keer per week op bezoek komen. Afgestrafte jongeren en jongeren van de ITA hebben drie keer per week de gelegenheid om bezoek te ontvangen. Op de website van de inrichting en bij de ingang naar de bezoekruimtes worden bezoekers geïnformeerd over de procedures voor, tijdens en na het bezoek. Bezoekers moeten met de inrichting bellen om een afspraak te maken. Van tevoren wordt gecontroleerd wie er op bezoek wil komen. JJI Het Keerpunt heeft geen bezoekzaal zoals andere JJI's die kennen, maar de jongeren ontvangen hun bezoek in afzonderlijke kamers. Ook het ambtelijk bezoek vindt plaats in deze kamers. Elke kamer heeft een alarmknop en een spreekluisterverbinding met de beveiliging. Jongeren die de Inspecties spraken, zijn tevreden over de bezoekmogelijkheden. Zij zouden wel graag de mogelijkheid willen hebben van bezoek zonder toezicht met hun partner in een kamer met een bed. De Inspecties hebben in JJI Lelystad gezien dat jongeren dit kunnen aanvragen. De directeur van de JJI heeft de vrijheid om dit type bezoek wel of niet aan te bieden. In Penitentiaire Inrichtingen (PI's) hebben afgestrafte gedetineerden, conform landelijk beleid, de mogelijkheid tot maandelijks bezoek zonder toezicht als zij langer dan drie maanden in een gesloten inrichting verblijven.

⁹ De instroomfase duurt tien dagen.

Kennisnemen van het nieuws

Jongeren kunnen op hun kamer radio luisteren en afhankelijk van de YOUTURN-fase waarin een jongere zit, heeft hij ook een televisie op kamer. Bovendien heeft elke leefgroep een televisie in de huiskamer staan. Op de groep liggen tijdschriften en kranten. De huisregels voor jongeren maken duidelijk welke mogelijkheden er zijn.

2.7 Toegang tot zorg

Geestelijke verzorging

De inrichting dient jongeren in staat te stellen om hun godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden en te beleven, en hiertoe minimaal twee geestelijke verzorgers van verschillende gezindte of levensbeschouwing aan de inrichting te verbinden.

JJI Het Keerpunt heeft twee vertegenwoordigers, namelijk één voor de protestantse en katholieke levensbeschouwingen en één voor de islamitische. Andere denominaties zijn op afroep beschikbaar. Kerk- en gebedsdiensten worden gehouden in een grote kapel. Tijdens feestdagen zijn er diensten voor jongeren en medewerkers. Daarnaast organiseren de geestelijk verzorgers ook een dienst als jongeren er om vragen. De ervaring leert dat jongeren hier weinig behoefte aan hebben. Het komt vaker voor dat zij met één jongere of een klein groepje in gesprek gaan over levensbeschouwing en zingeving. In het dagprogramma is voldoende ruimte voor deze activiteiten. Zo hoeven ze niet te concurreren met andere activiteiten en onderbreken ze geen schooltijden.

Beschikbaarheid medische zorg, tandarts en psychiatrische zorg

Jongeren die ingesloten zijn, hebben recht op zorg. Zo dient een arts regelmatig spreekuur te houden en moet de inrichting ook in acute situaties voorzien in noodzakelijke medische zorg. Hetzelfde geldt voor de tandarts en de psychiater.

De medische dienst in JJI Het Keerpunt bestaat uit twee verpleegkundigen, die respectievelijk 32 en 24 uur per week werken en twee kinder- en jeugdpsychiaters, die 20 en 24 uur per week werken. De huisarts is veertig uur per week beschikbaar en heeft één uur per week spreekuur. In geval van een crisis maakt de inrichting gebruik van de huisartsenpost. De tandarts komt eenmaal per twee weken. Er is geen wachtlijst en ook bij spoed kan er een tandarts komen. De fysiotherapeut komt eenmaal per week. Ook is er een diëtiste beschikbaar.

Toegang medische dienst

De verpleegkundigen zien alle jongeren tijdens een intake (zie hiervoor paragraaf 3.1 over screening). Jongeren kunnen een consult bij de medische dienst aanvragen bij de groepsleiding. De jongere laat bij de groepsleiding weten dat hij een verpleegkundige of arts wil spreken waarop de groepsleiding per mail een verzoek doet aan de medische dienst. De jongere hoeft bij zijn verzoek niet aan te geven waarom hij een afspraak wil.

Behandelteam overleg

Om tot een integraal perspectiefplan voor een jongere te komen, dient de inrichting structureel behandeloverleg te hebben. JJI Het Keerpunt heeft wekelijks behandelteam overleg waar de zorg voor jongeren aan de orde komt. De psychiater, de unitcoördinator, een vertegenwoordiger van de school en de gedragswetenschapper nemen standaard deel aan het overleg. De verpleegkundigen en de ITB'er nemen er op indicatie aan deel.

Medicatiebeleid

JJI Het Keerpunt werkt met het Baxter systeem waarbij een externe apotheek de medicijnen voorverpakt per toedientijdstip. De groepsleiding deelt de medicatie aan de jongeren uit en houdt hierover een aftekenlijst bij. De controle hierop wordt uitgevoerd door de unitcoördinator.

Voorlichting

De Inspecties verwachten dat de inrichting specifieke aandacht heeft voor risico's voor jongeren. Het Keerpunt heeft een werkgroep seksualiteit, de voorlichtingsfunctie daarvan ligt tijdelijk stil omdat er een vacature op de medische dienst was. Inmiddels is deze weer opgevuld en binnenkort start de werkgroep weer met de voorlichtingsfunctie aan jongeren.¹⁰

2.8 Disciplinaire straffen en ordemaatregelen

Jongeren kunnen een disciplinaire straf krijgen als zij een regel overtreden. Zij kunnen een ordemaatregel opgelegd krijgen om ze tegen zichzelf of anderen te beschermen. Als een jongere ontoelaatbaar gedrag vertoont, maar een disciplinaire straf of maatregel is (nog) niet aan de orde, dan kunnen groepsleiders een jongere een time-out geven om de situatie te onderbreken. De groepsleiding zet de jongere dan voor korte duur (hooguit een uur) op zijn kamer waarna hij weer op de leefgroep kan komen.

De Inspecties verwachten dat de inrichting de opleggingen registreert. Groepsleiders registreren time-outs, ordemaatregelen en disciplinaire straffen in het digitaal incidentregistratiesysteem van de inrichting (I-Task). Uit de incidentenrapportage die is gebaseerd op I-Task-cijfers blijkt dat in 2014 136 keer een time-out is opgelegd, 150 keer een disciplinaire straf en 131 keer een ordemaatregel. De inrichting levert viermaands rapportages met informatie over onder andere straffen en maatregelen aan DJI. Hieruit blijken andere cijfers namelijk dat jongeren in 2014 drie maal een disciplinaire straf kregen en 57 keer een ordemaatregel. Dit verschil is te verklaren doordat DJI voor de viermaandsrapportage alleen de plaatsingen van langer dan vier uur gemeld wil krijgen.

Geïnterviewden geven aan dat jongeren altijd een ordemaatregel krijgen en geen disciplinaire straf. Uit de interviews en de dossiers blijkt bijvoorbeeld dat jongeren een ordemaatregel krijgen opgelegd voor het gebruik van drugs. Dit zou volgens het beleid en de regelgeving een disciplinaire straf moeten zijn als de jongere op het moment van vaststellen geen gevaar voor hemzelf of anderen oplevert. Jongeren noemen zelf het in bezit hebben van een aansteker of agressief gedrag als voorbeeld voor het opleggen van een ordemaatregel. Gedurende een dag of meerdere dagen mogen ze niet aan activiteiten deelnemen en naarmate de tijd vordert mogen ze weer meer gaan deelnemen. De Inspecties zagen in een dossier ook een geval waar de jongere een ordemaatregel en een disciplinaire straf kreeg voor één overtreding. Dit zou niet moeten kunnen.

¹⁰ Uit de wederhoorreactie blijkt dat de voorlichtingsfunctie inmiddels weer is opgestart.

Buiten de wettelijke eisen zijn er geen vastgelegde richtlijnen voor de duur van een straf of maatregel, omdat de inrichting maatwerk wil leveren. Geïnterviewden waaronder de CvT zien wel dat de duur van de straffen en maatregelen in vergelijkbare gevallen dicht bij elkaar liggen en dat de straffen niet buitenproportioneel zijn. Jongeren vinden de straffen hoog. Voor kleine overtredingen hanteren groepsleiders vaak een uur eerder naar kamer en geen tv. Dit wordt dan aangemerkt als een time-out. Voor overtredingen zoals een aansteker op zak krijgen jongeren veelal een volledige dag op kamer met daarna gedeeltelijke deelname aan het programma en voor druggebruik is dat twee dagen met daarna weer gedeeltelijke deelname. De inrichting probeert een maatregel of straf ook zoveel mogelijk een educatief karakter te geven. Jongeren moeten dan bijvoorbeeld naast hun straf ook een extra corveetaak uitvoeren.

Uit het jaarverslag van de CvT blijkt dat vier van de tien onderwerpen waar over geklaagd wordt, gerelateerd zijn aan ordemaatregelen en disciplinaire straffen. In 2014 waren er drie gegronde klachten over ordemaatregelen en disciplinaire straffen.

Hoorplicht

De unitcoördinator legt de straf of maatregel op. Deze hoort de jongere met de beschikking met daarop de straf of maatregel in de hand. Als het horen tot een andere straf of maatregel leidt dan past de unitcoördinator de beschikking aan.

Plaatsing in afzondering

JJI Het Keerpunt heeft drie afzonderingscellen, waarvan één zonder daglicht. Volgens de CPT-standards¹¹ dient een dergelijke cel daglicht te hebben. De inrichting plaatst jongeren bij voorkeur zo min mogelijk in een afzonderingscel. Ze verblijven hier niet in het kader van een straf, maar alleen als ordemaatregel en met name na agressief gedrag. Zo mogelijk worden jongeren als tussenoplossing naar een time-out kamer op de groep gebracht. Dit is een gewone kamer op de groep, maar dan zonder aankleding.

In 2014 verbleef er volgens de incidentenrapportage veertien keer een jongere in een afzonderingscel en volgens de viermaands rapportage 25 keer.¹² De plaatsing duurt bij voorkeur zo kort mogelijk. In de meeste gevallen korter dan 24 uur. De inrichting licht de CvT in van de plaatsing als deze langer dan 24 uur duurt. Als de CvT de inrichting bezoekt dan is het gebruikelijk dat deze ook de afzonderingscellen bezoekt als daar jongeren verblijven.

De unitcoördinator besluit tot plaatsing in afzondering, maar niet zonder overleg met de gedragswetenschapper. De pedagogisch directeur of de algemeen directeur wordt altijd in kennis gesteld en de psychiater komt na de plaatsing op verzoek ook bij de jongere langs voor een consult.

De beveiliging heeft het voortouw in de plaatsingen in de afzondering. In de afzondering moet elke jongere volgens het inrichtingsbeleid scheurkleding dragen. De groepsleiders verzorgen de jongere van hun groep in de afzondering. De jongere krijgt hetzelfde eten als op de groep en op dezelfde tijden. Naast de verzorgingsmomenten om eten en drinken aan te bieden, is niet vastgelegd hoe vaak een jongere bezocht moet worden, dit verschilt per situatie. Als een jongere buiten de verzorgingsmomenten iets wil vragen dat dan kan hij via de intercom een beveiligiger bij de centraalpost bereiken. Verder behoudt de jongere zijn recht op luchten en bellen. Hij krijgt een luchtmoment in een luchtkooi bij de afzondering.

¹¹ 21st General Report [CPT/Inf (2011) 28] rule 58.

¹² In de viermaandsrapportage van 2014 zijn zowel de plaatsing in de afzondering als de time-out plaatsingen meegeteld (langer dan vier uur). In de incidentenrapportage zijn enkel de plaatsingen in de afzondering geteld.

Beleid

In de huisregels voor jongeren, in een procesbeschrijving en in het drugsontmoedigingsbeleid geeft de inrichting uitleg over de inzet van time-outs, ordemaatregelen en disciplinaire straffen. Dit is conform de wet- en regelgeving hierover.

2.9 Klachtafhandeling en medezeggenschap

Om op te komen voor hun rechten kunnen jongeren in JJI Het Keerpunt een klacht indienen bij de CvT die aan SJSJ verbonden is. De commissie bestaat ten tijde van de inspectie uit vijf leden en is daarmee onderbezet. De minimumbezetting is zes volgens het Reglement Justitiële Jeugdinstellingen. De CvT spant zich in om nieuwe leden te werven, maar dit duurt lang omdat de formele aanstelling door DJI op zich laat wachten. De leden hebben verschillende achtergronden, zo is de voorzitter plaatsvervangend rechter en de plaatsvervangend voorzitter advocaat en mediator. Ook werken er een voormalig jeugdhulpverlener en een voormalig huisarts, tevens voormalig inspecteur van de IGZ.

De commissie heeft conform de wettelijke regeling maandelijks overleg waar de directeur aan deelneemt, onder andere over zaken die bemiddeld zijn en over eventuele trends in de klachten. Tijdens die overleggen informeert de directie op haar beurt de commissie over nieuw beleid en ontwikkelingen in de inrichting.

Toegang beklagcommissie en maandcommissariaat

De huisregels beschrijven op welke manier een jongere een klacht kan indienen. Er staat niet beschreven dat zij zich kunnen laten bijstaan door een advocaat, tolk of ouder terwijl zij hier wel recht op hebben. In de uitnodiging voor een zitting die de jongere krijgt, is dit wel vermeld. Op de leefgroep liggen standaardformulieren voor een klacht en er hangt op elke groep een klachtenbus. De jongeren die de Inspecties hebben gesproken, kennen de klachtprocedure en weten wanneer de maandcommissaris op bezoek komt. De klachtenbus wordt een paar keer per week geleegd door een medewerker van de inrichting. Dan komt er een datum ontvangst op en een nummer waarna de klacht naar het secretariaat van de CvT gaat. De secretaris geeft vervolgens de klachten door aan de maandcommissaris zodat deze ze kan bespreken en waar mogelijk kan bemiddelen. Als de datering oud is dan doet de commissie navraag naar de oorzaak hiervan.

Er is nu slechts één lid dat het maandcommissariaat uitvoert terwijl dit zou moeten rouleren onder de leden. De maandcommissaris komt om de week in de inrichting. Nieuwe jongeren krijgen dan uitleg over wat de CvT doet en jongeren met een klacht krijgen een gesprek. De maandcommissaris voert ook groepsgesprekken met jongeren om te achterhalen hoe hun rechtspositie wordt gewaarborgd. Jongeren hebben een rooster met daarin de bezoektijden van de maandcommissaris.

Klachtafhandeling

De commissie zet voor de klachtafhandeling in eerste instantie in op bemiddeling. Sommige klachten zijn niet geschikt voor bemiddeling en gaan voor behandeling rechtstreeks naar de beklagcommissie, hier is de commissie naar eigen zeggen scherp op. Bemiddelingspogingen vinden volgens de procedure binnen een week na het indienen van de klacht plaats. Uit de inzage van de beklagzaken blijkt echter dat dit ook wel eens na twee weken gebeurt. De inrichting registreert ook de voortgang van de klachtafhandeling en archiveert de stukken over de klachten, zoals een kopie van het klachtformulier, het bemiddelingsverslag of de uitspraak. In het bemid-

delingsverslag staat uitgebreid waar de jongere over klaagt en waarom het bemiddeld is. De jongere en de inrichting krijgen hier een afschrift van. Uit het jaarverslag van de CvT over 2014 blijkt dat er van de 69 ingediende klachten er zestien tot een zitting zijn gekomen. Daarvan zijn er vier (deels) gegrond verklaard. Veel klachten worden ingetrokken na bemiddeling.

Er zouden maandelijks beklagzittingen kunnen zijn, maar de commissie constateert dat er niet elke maand klachten zijn om te behandelen. De wettelijk voorgeschreven afhandelingstermijn van vier weken wordt in veel gevallen niet gehaald. Dit is met name het geval wanneer er eerst een bemiddelingspoging heeft plaatsgevonden. En als de jongere zich laat bijstaan door een advocaat dan vertraagt dit ook de afhandelingstermijn. Jongeren laten zich overigens zelden bijstaan. Als een klacht wordt ingediend voor de beklagcommissie dan vraagt de CvT de inrichting direct om een verweer. Doorgaans reageert de inrichting tijdig, een uitzondering is de vakantietijd. De pedagogisch directeur is eindverantwoordelijk voor de verweerschriften, de unitcoördinatoren stellen ze op. De CvT ziet dat de kwaliteit ervan in sommige gevallen wel kan verbeteren. Als er stukken ontbreken dan houdt de commissie de behandeling aan.

Jongerenraad

Er is een jongerenraad, maar vanwege de lage bezetting maken daar op dit moment weinig jongeren deel van uit. Zij hebben overleg met een unitcoördinator als afgevaardigde van de directie.

2.10 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

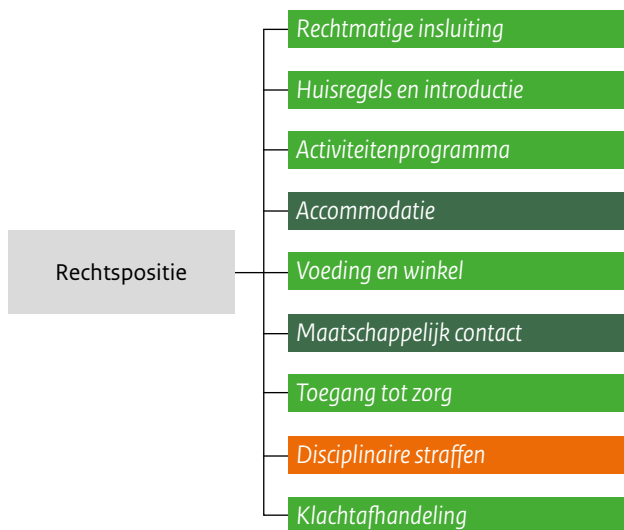
Algemene conclusie

De rechtspositie van jongeren in JJI Het Keerpunt wordt voor het grootste deel voldoende gewaarborgd. Op de meeste criteria voldoet de inrichting overwegend of volledig aan de verwachtingen van de Inspecties. Alleen ten aanzien van disciplinaire straffen en maatregelen voldoet de inrichting beperkt aan de verwachtingen. Hier liggen ook de belangrijkste verbeterpunten. Daarnaast zien de Inspecties nog een aantal andere belangrijke verbeterpunten. Zo is het van belang dat jongeren leren om zelf te koken, dat zij een bibliotheek kunnen bezoeken, dat hun klachten tijdig worden afgehandeld en dat zij hun beklag kunnen doen bij verschillende leden van de CvT.

Oordeel per criterium

Figuur 3. Overzicht oordelen rechtspositie

Rechtenmatige insluiting

Op het criterium rechtenmatige insluiting voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. Medewerkers werken volgens vastgestelde procedures om een rechtenmatige insluiting te garanderen, dat wil zeggen dat ze nagaan of ze de juiste jongere insluiten en of ze de juiste insluitingsgegevens invoeren. Een aandachtspunt is dat er niet op alle ingevoerde insluitingstitels een controle is van een andere medewerker dan degene die ze heeft ingevoerd. Onjuiste invoer en daarmee een te vroege of te late in vrijheidstelling wordt zo eerder over het hoofd gezien. Een ander aandachtspunt is voor het hoofdkantoor DJI, dit zijn de storingen in de biometrie-apparatuur die voor problemen bij de verificatie van de identiteit zorgen.

Huisregels en introductie

Op het criterium huisregels en introductie voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. Zowel jongeren als ouders krijgen voldoende informatie over het verblijf in de inrichting. De huisregels moeten geactualiseerd worden op het rookverbod; de minimum leeftijd waarop jongeren mogen roken is verhoogd naar achttien jaar. Dit is een aandachtspunt.

Activiteitenprogramma

Het activiteitenprogramma voldoet overwegend aan de gestelde verwachtingen. Het aantal uren dat jongeren activiteiten aangeboden krijgen ligt voor de reguliere groepen boven de wettelijke eis van 77 uur en voor de ITA is het overeenkomstig de wettelijke eis, namelijk 38 uur. De doelgroep in de JJI's is de afgelopen jaren ouder geworden. Jongeren zijn steeds minder leerplichtig en in JJI Het Keerpunt hebben deze jongeren een passend aanbod in de vorm van arbeidstoeleiding en oefening in praktische vaardigheden. In het algemeen is het voor de school een uitdaging om het onderwijsaanbod passend te houden omdat er zo weinig jongeren zijn. De inrichting en de school hebben een intensieve samenwerking en bieden een geïntegreerd dagprogramma. Hierdoor is er een flexibele indeling, is er weinig uitval en hebben jongeren vijf dagen in de week onderwijsaanbod. In de vakanties verzorgt de inrichting in samenwerking met de school een alternatief programma. De vrijetijdsbesteding wordt ingevuld met activiteiten als sporten, muziek maken en handvaardigheid. Aandachtspunt hierbij is dat jongeren aangeven behoefte te hebben aan andere activiteiten. De Inspecties vinden het een tekortkoming dat de

inrichting geen bibliotheek heeft. Jongeren kunnen wel boeken lenen door dit aan de groepsleider te vragen en er liggen kranten en tijdschriften op de groep. Hoewel de inrichting hiermee waarschijnlijk voldoet aan de wettelijk eis om een bibliotheekvoorziening te hebben, is het een erg schaarse invulling. Een jeugdinstelling heeft de opdracht om jongeren te stimuleren en zichzelf te ontwikkelen. Een ingeroosterd moment in de week met daarin een begeleid bezoek aan een bibliotheek met voldoende educatieve en recreatieve bronnen, boeken, tijdschriften en andere media geeft hier invulling aan.

Aanbeveling:

- Creëer een bibliotheek waar jongeren in groepsverband en onder begeleiding naar toe kunnen met voldoende educatieve en recreatieve bronnen.

Accommodatie

Op het criterium accommodatie voldoet JJI Het Keerpunt volledig aan de verwachtingen. De inrichting is geschikt voor de plaatsing van jongeren. De leefgroepen hebben kenmerken van een huiselijk interieur en een uitnodigend karakter voor jongeren. De inrichting ziet er bovendien schoon en verzorgd uit. Het niet scheiden van doelgroepen, namelijk veroordeelden en niet-veroordeelden, is niet conform de internationale regelgeving, maar is wel uitgevoerd volgens het landelijk beleid.

Voeding en winkel

Op het criterium voeding voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. Jongeren krijgen voldoende voeding en ze eten gevarieerd. Ze zijn over het algemeen tevreden over de voeding. Het eetmoment is een groepsactiviteit die wordt begeleid door groepsleiders en de inrichting houdt rekening met diëten. Jongeren worden echter onvoldoende betrokken bij de voorbereiding van de maaltijden. Uit internationale regelgeving blijkt dat het belangrijk is dat jongeren leren om hun eigen maaltijd te maken en dat ze waar mogelijk de gelegenheid krijgen om zelf maaltijden te bereiden.¹³

Aanbeveling:

- Betrek jongeren bij het voorbereiden van de maaltijden, zodat ze leren in hun eigen onderhoud te voorzien.

Maatschappelijk contact

Op het criterium maatschappelijk contact voldoet de inrichting volledig aan de verwachtingen. Er zijn voldoende mogelijkheden om op de hoogte te blijven van actualiteiten en jongeren in JJI Het Keerpunt kunnen op verschillende manieren in contact blijven met familie, vrienden en professionals van de advocatuur en (jeugd)reclassering. De Inspecties achten de wens van de jongeren voor bezoek zonder toezicht in een kamer met een bed reëel voor zover de jongere achttien jaar is en een vaste partner heeft. En hoewel het geen recht is, strekt het tot voorbeeld om aan te sluiten bij het landelijke beleid dat geldt voor afgestrafte volwassenen in een gesloten inrichting.

¹³ art. 68.4 van de European Rules for Juvenile Offenders subject to sanctions or measures (ERJO), art. 87 van de Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and related recommendations (SMR) en het commentaar bij art. 53 ERJO.

Toegang tot zorg

De uitvoering van de toegang tot zorg voldoet overwegend aan de verwachtingen. Ten aanzien van de geestelijke verzorging hebben jongeren voldoende mogelijkheden om hun geloof in de JJI te belijden en hoewel er geen wekelijkse diensten zijn, verzekeren de geestelijke verzorgers zich van de behoefte hieraan. Voor wat betreft de medische zorg, tandarts en psychiatrische zorg kan in acute situaties worden voorzien in noodzakelijke zorg. De bezetting van kinder- en jeugdpsychiaters is conform de landelijke normen. Door het inwerken van een nieuwe medewerker en de prioriteit voor de primaire medische zorg en het medicatiebeleid is een aantal ontwikkelingen, zoals seksuele voorlichting niet gestart.

Disciplinaire straffen en ordemaatregelen

Op het criterium disciplinaire straffen en ordemaatregelen voldoet de inrichting beperkt aan de verwachtingen. De inrichting legt ordemaatregelen op in die gevallen waar eigenlijk sprake zou moeten zijn van een disciplinaire straf. Een jongere krijgt in JJI Het Keerpunt een ordemaatregel opgelegd terwijl hij op dat moment geen gevaar is voor zichzelf of voor anderen. De oplegging van een ordemaatregel heeft gevolgen voor de rechtspositie van de jongere. Een ordemaatregel kan namelijk worden verlengd. Bovendien leggen groepsleiders time-outs aan jongeren op die niet overeenstemmen met de bedoeling ervan. Ze gebruiken de maatregel om jongeren een uur eerder in te sluiten aan het einde van de dag als er regelovertrekend gedrag is geweest, maar ze mogen een time-out alleen opleggen indien het gedrag van de jeugdige verstoring is voor de rust in de groep, en in verband daarmee de kortdurende uitsluiting ertoe bijdraagt dat het gedrag van de jeugdige gunstig wordt beïnvloed.

De inzet van straffen en maatregelen is proportioneel. Bovendien bevatten ze ook veelal een educatief element. Het gebruik van de afzonderingscellen voldoet aan de verwachtingen met uitzondering van één cel waar geen daglicht is. Het gebruik hiervan voldoet niet aan internationale regelgeving. De inrichting informeert jongeren over het straf- en maatregelenbeleid en hoort jongeren voorafgaande aan de straf of maatregel. Dit gebeurt echter met de beschikking al in de hand waardoor bij de jongeren de indruk kan ontstaan dat het besluit al genomen is zonder dat zij zijn gehoord. Dit is een aandachtspunt.

Aanbevelingen:

- Als jongeren enkel regelovertrekend gedrag hebben vertoond en zij (daarna) geen gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, leg dan een disciplinaire straf op en geen ordemaatregel.
- Sluit geen jongeren op in een afzonderingscel zonder daglicht.
- Gebruik de time-out zoals bedoeld, namelijk om een jongere uit de groep te halen die op dat moment verstoring is en als in verband daarmee de kortdurende uitsluiting ertoe bijdraagt dat het gedrag van de jeugdige gunstig wordt beïnvloed.

Klachtafhandeling en medezeggenschap

Op het criterium klachtafhandeling en medezeggenschap voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. De JJI heeft een jongerenraad met vertegenwoordiging vanuit de verschillende leefgroepen om verbeterpunten via de unitcoördinator aan de directie te kunnen voorleggen. De afhandeling van individuele klachten is grotendeels op orde. Jongeren weten hoe ze een klacht in moeten dienen, klachten worden veelal bemiddeld, maar ook in sommige gevallen direct aan de beklagcommissie gericht. De inrichting reageert doorgaans tijdig op verzoeken van de CvT voor verweerschriften. Het duurt echter regelmatig langer dan vier weken voordat een klacht op zitting is geweest. Bovendien is de CvT onderbezet waardoor het maandcommissariaat door slechts één lid wordt uitgevoerd. Uit de regeling justitiële jeugdinrichting blijkt dat deze functie gerouleerd zou moeten worden onder de leden. Een aandachtspunt betreft het ontbreken van

informatie in de huisregels over de mogelijkheid om zich bij de mondelinge behandeling van hun beklag bij te laten staan door een familielid, rechtsbijstands- of vertrouwenspersoon en/of tolk.

Aanbeveling aan de CvT en de inrichting:

- Monitor als CvT en JJI de doorlooptijden van de klachten en achterhaal eventuele knelpunten om tot versnelling in de processen te komen.

Aanbeveling aan de CvT:

- Rouleer het maandcommissariaat onder alle leden van de CvT.

3

Omgang met jongeren

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van drie criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de omgang met de jongeren in JJI Het Keerpunt. Eerst schetsen de Inspecties hun bevindingen op de criteria: screening, bejegening en rapportage en documentatie. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie en afzonderlijke oordelen en waar van toepassing aanbevelingen op de getoetste criteria.

3.1 Screening

Als jongeren worden ingesloten is het van belang dat de inrichting zo snel mogelijk zicht krijgt op zorg en veiligheidsrisico's. Hiertoe dienen meerdere disciplines in JJI Het Keerpunt een intakegesprek met de jongeren te voeren, namelijk de groepsleiders, de ITB'er, de medische dienst en de school.¹⁴

Intake groepsleiding

Bij binnenkomst van de jongere vindt een eerste observatie plaats door de beveiliging en vervolgens door de groepsleiding. Zo nodig schakelen zij direct de gedragswetenschapper in. Zodra een jongere op de leefgroep komt vindt een intakegesprek plaats met de dienstdoende groepsleiding (zie ook paragraaf 2.2 over huisregels en introductie). Naast de introductie over de regels heeft dit gesprek ook als doel informatie van de jongere en zijn ouders of verzorgers te krijgen.

Intake gedragswetenschapper

De gedragswetenschapper en de unitcoördinator wonen regelmatig het dagelijkse overdracht moment van de groepsleiding bij. Zij horen dan direct welke informatie de groepsleiding heeft opgehaald bij het intakegesprek. De administratie houdt in de gaten of de intake van de verschillende disciplines binnen 24 uur na binnenkomst plaatsvindt en indien nodig attendeert de administratie de gedragswetenschapper er op als het te lang duurt. De gedragswetenschapper informeert bij de medische dienst naar bijzonderheden over de jongere en vraagt na welke medicatie de jongere gebruikt. De gedragswetenschapper voert zelf geen intakegesprek met de jongere.

¹⁴ De intake die het onderwijs afneemt komt aan de orde in paragraaf 2.3 over het activiteitenprogramma.

Binnen tien dagen na binnenkomst van de jongere neemt de psychologisch testassistent de Maysi-2 en SDQ¹⁵ af. Indien de uitkomst van de screening daar aanleiding toe geeft, wordt een jongere gezien door de gedragswetenschapper of door de psychiater. Niet alle jongeren die binnenkomen, willen meewerken aan het invullen van screeningsinstrumenten. Dit zijn vaak meerderjarige jongeren waaronder veelal ook de ITA-jongeren. Het komt volgens medewerkers steeds vaker voor dat jongeren de screeningsinstrumenten niet willen invullen. Indien jongeren angstig of achterdochtig zijn en veel weerstand hebben, dringt de testassistent niet aan omdat de uitslag van de testinstrumenten dan niet betrouwbaar is. Dan moet de gedragswetenschapper terug vallen op oude rapportages en observaties van gedrag.

De beschikbare voorinformatie verschilt per jongere en is afhankelijk van het voortraject. Regelmatig zijn jongeren al bekend bij de inrichting, omdat zij eerder opgenomen zijn geweest. Er wordt gebruikgemaakt van de voorinformatie van ketenpartners zoals beschikbaar in het Landelijk Instrumentarium Jeugd¹⁶ van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de vroeghulprapportage en de aanwezige justitiële voorinformatie via Justitiële Documentatie (JD)-online¹⁷. Bij jongeren die voor het eerst binnenkomen, lukt het niet altijd om voldoende informatie van ketenpartners te krijgen. Vooral over jongvolwassenen die uit een PI komen, wordt er nauwelijks informatie aangeleverd. De ITB'er en gedragswetenschapper proberen dan informatie op te vragen bij de PI of bij de afdeling Individuele Jeugdzaken van DJI. Alle jongeren die binnenkomen worden gemeld bij de RvdK. JJI Het Keerpunt ontvangt dan, indien aanwezig, ook andere rapportages van de RvdK die niet in JVS beschikbaar zijn.

Bij jongeren die binnenkomen op de ITA is voldoende voorinformatie beschikbaar. Deze jongeren komen altijd vanuit een andere jeugdinstelling. De gedragswetenschapper uit de instelling van herkomst overlegt van tevoren met de gedragswetenschapper van JJI Het Keerpunt. De gedragswetenschapper informeert vervolgens de groepsleiding.

Intake medische dienst

Bij binnenkomst in de instelling heeft de jongere een intake met de medische dienst. Jongeren worden op werkdagen binnen 24 uur door de medische dienst gescreend. Jongeren die in het weekend binnenkomen worden op de eerstvolgende werkdag gescreend, indien nodig kunnen de aanwezige medewerkers buiten kantooruren met de huisartsenpost afstemmen. De beveiligers en groepsleiders moeten dan inschatten of er acute medische zorg nodig is. Bijzonderheden die de groepsleiding over de jongere moet weten, mailt de medische dienst naar de groep. Bij de intake wordt de jongere gevraagd om informatie te geven over zijn gezondheid. De medische dienst neemt een formulier met de jongere door over zijn medische geschiedenis en doet een basis gezondheidscheck. Zij bekijken of direct bepaalde acties nodig zijn, zoals een doorverwijzing naar een specialist of een medicatiewijziging. Vaak ontbreekt een medische voorgeschiedenis van de huisarts van herkomst of ziekenhuisopnames. Als jongeren medicatie nodig hebben, weten zij dat meestal zelf. De medische dienst stemt dit wel altijd af met de

¹⁵ SDQ staat voor Strength and Difficulty Questionnaire en Maysi-2 voor Massachusetts youth screening instrument versie twee. Dit zijn screeningsinstrumenten die als doel hebben psychische problemen in kaart te brengen. Ze zijn landelijk ingevoerd. Er wordt nog onderzocht of ze gevalideerd kunnen worden.

¹⁶ Het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen is ontwikkeld voor jongeren van 12-18 jaar die met politie en justitie in aanraking komen. Het LIJ berekent het recidive risico en geeft een profiel van aanwezige beschermende en risicofactoren en eventuele zorgsignalen.

¹⁷ JD-online is de digitale toegang tot het justitieel documentatieregister voor het verkrijgen van uittreksels en rapportages uit het persoonsdossier.

kinder- en jeugdpsychiater. Als er risico's zijn kan de groepsleiding de verpleegkundige 24 uur per dag bellen of afstemmen met de huisartsenpost. De kinder- en jeugdpsychiater ziet de jongeren niet standaard. Het is aan de gedragswetenschapper om een consult aan te vragen. Bij de intake opname worden ook diëten of allergieën besproken. De groepsleiding zorgt dat de informatie over diëten of allergieën bij de keuken terecht komt.

Intake ITB'er

JJI Het Keerpunt werkt met ITB'ers, die nauw betrokken zijn bij het opstellen van het perspectiefplan en de uitvoering ervan. Bij binnenkomst wordt aan iedere jongere een ITB'er gekoppeld. Zij wonen het netwerkberaad met de RvdK en de jeugdreclassering bij en verzamelen informatie die deze instellingen al over de jongere hebben. De dag na binnenkomst voert de ITB'er een intakegesprek met de jongere. In dit gesprek komen alle leefgebieden aan de orde, zoals wonen, financiën, gezin en vrienden. Daarnaast spreekt de ITB'er met de jongere over zijn delict.

Check op de uitvoering

De verschillende disciplines leggen de uitkomsten van de intakes en screeningen vast. De gedragswetenschapper ziet er op toe dat de benodigde screeningen en intakes zijn uitgevoerd en de informatie bijeen gebracht wordt in het eerste perspectiefplan, dat twee weken na opname gereed is. De inhoud van het eerste perspectiefplan wordt vooral verzorgd door de gedragswetenschapper en de ITB'er (zie ook paragraaf 6.1 over re-integratieactiviteiten).

3.2 Bejegening

De Inspecties verwachten dat medewerkers de jongeren respectvol en menswaardig bejegenen met als doel een positieve groepscultuur en een veilig leefklimaat.

Leefklimaat

Binnen JJI Het Keerpunt is veel aandacht voor het neerzetten van een positief leef- en leerklimaat en een positieve bejegening van de jongeren. Er is voldoende interactie tussen groepsleiding en jongeren, mede omdat de groepsleiding betrokken is bij het dagprogramma van het onderwijs. Medewerkers benaderen jongeren open, eerlijk en respectvol. JJI Het Keerpunt besteedt veel aandacht aan voorbeeldgedrag van de groepsleiding. Medewerkers geven verder aan dat de groepsleiders duidelijk de leiding hebben binnen JJI Het Keerpunt. Dit biedt veiligheid en daardoor kunnen zij jongeren met complexe problematiek behandelen.

De jongeren bevestigen dat het merendeel van de groepsleiding hen positief benadert. De groepsleiding is volgens hen 'relaxed' en geven het goede voorbeeld. Verder geven de jongeren aan dat er geen sprake is van discriminatie. Ze zijn lovend over de begeleiding van de vrijetijdscoördinator. De CvT bevestigt het beeld dat de jongeren schetsen en heeft een positieve indruk van de bejegening van de jongeren in JJI Het Keerpunt.

YOUTURN-methodiek

JJI Het Keerpunt werkt grotendeels conform de basismethodiek YOUTURN. Alle jongeren hebben mentorgesprekken met hun mentor. De jongeren geven aan dat zij over het algemeen goed contact hebben met hun mentor en dat zij zelf aan kunnen geven wanneer zij behoefte hebben aan een gesprek. Het perspectiefplan en de systematiek van de mentorgesprekken wordt op alle groepen gebruikt. Op de kort verblijfgroep kunnen jongeren hun voortgang op de YOUTURN-profielen volgen op een bord, dat op de groep hangt. De lang verblijfgroep werkt niet met de YOUTURN-profielen. Op de kort verblijfgroep worden dagelijks de mappen met de instroom-

profielen bijgehouden. Jongeren van de lang en de kort verblijfgroepen krijgen wekelijks TIP-bijeenkomsten¹⁸. Daarnaast krijgen jongeren TOP's!-trainingen¹⁹ aangeboden. TOP's! is de vervanger van Equip.²⁰ Op de lang verblijfgroep hebben alle jongeren inmiddels TOP's gevolgd. In verband met een lage bezetting werd er op de kort verblijfgroep tijdelijk geen Equip aangeboden. Op het moment van het toezicht is de groep beter bezet, maar is JJI Het Keerpunt op deze groep nog niet gestart met de nieuwe training TOP's!.

Op de ITA wordt YOUTURN conform de afspraken deels aangeboden, daar krijgen jongeren standaard schematherapie aangeboden. Schematherapie is een vorm van therapie om gedragspatronen inzichtelijk te maken en te veranderen.

De groepsleiders volgen jaarlijks een herhalingstraining YOUTURN. De laatste training YOUTURN heeft in oktober 2014 plaatsgevonden. Volgens de lijst van JJI Het Keerpunt hebben alle medewerkers deelgenomen aan de training. Alle medewerkers zijn ook recent getraind in TOP's!.

Privacy

JJI Het Keerpunt heeft een privacyprotocol. Groepsleiders gaan niet zonder te kloppen een kamer van een jongere binnen en zij lezen geen brieven die gericht zijn aan jongeren. Ook worden jongeren op de hoogte gesteld van informatie die over de jongere wordt uitgewisseld.

Jongeren zijn tevreden over het feit dat de groepsleiding klopt voordat ze de kamerdeur van een jongere openen. Minder tevreden zijn zij over het standaard gevisiteerd worden na een ongeleid verlof, ook indien er nooit iets bij de betreffende jongere is gevonden (zie ook paragraaf 4.3). Ook vinden de jongeren het vervelend dat het raampje in hun kamerdeur direct zicht geeft op de douche. Een aantal jongeren dekt het raampje af met een papier tijdens het douchen, maar dat is niet toegestaan waardoor dat leidt tot discussie met de groepsleiding (zie ook paragraaf 6.1 beveiligingstoezicht).

¹⁸ Bij TIP-bijeenkomsten krijgen jongeren onder begeleiding van een coach training om elkaar te helpen bij verantwoordelijk te denken en handelen. Hier wordt expliciet aandacht besteed aan het behalen van de vaardigheidsprofielen van de deelnemers.

¹⁹ TOP's! heeft in 2014 EQUIP vervangen en richt zich net als EQUIP op het verbeteren van sociale vaardigheden, omgaan met emoties en moreel redeneren. Het is de bedoeling dat deze training beter dan de EQUIP aansluit bij de jongeren in JJI's.

²⁰ EQUIP maakt onderdeel uit van de YOUTURN-methodiek. EQUIP is een programma waarmee jongeren leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen denken en doen. Het doel is jongeren te motiveren en hen toe te rusten (equiperen) om elkaar te helpen en van elkaar te leren. Met EQUIP wordt gewerkt aan het ombuigen van een negatieve groeps cultuur naar een cultuur waarin je rekening met elkaar houdt.

3.3 Rapportage en documentatie

Een deugdelijke administratie en informatie-uitwisseling over de jongere en het verblijf in de inrichting dragen bij aan de adequate tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming. JJI Het Keerpunt houdt in dat kader van elke jongere een fysiek en een digitaal dossier bij. De bewonersadministratie beheert het fysieke dossier met daarin de persoons- en identificatiegegevens, justitiële stukken zoals vonnissen, de verblijfsgegevens waaronder ook rapporten en beschikkingen van disciplinaire straffen en ordemaatregelen en klachten van de jongere. De bewonersadministratie werkt hierbij aan de hand van verschillende checklists.

De Inspecties hebben acht door henzelf geselecteerde dossiers ingezien. De dossiers hanteren de wettelijke standaard indeling en door de inhoudsopgave en tabbladen zijn ze overzichtelijk ingedeeld. Ook de inhoud van de dossiers is conform de wettelijke vereisten. Jongeren hebben de mogelijkheid om hun dossier in te zien.

Het digitale dossier in het JVS bestaat uit twee onderdelen. Er is een onderdeel Intelligente formulieren module (IFM) waar medewerkers alle inhoudelijke zaken over een jongere vastleggen zoals mentorgesprekken en voortgangsrapportages. In het andere deel, JIS, worden onder andere de bezoeken, incidenten en ordemaatregelen en disciplinaire straffen geregistreerd. De medewerkers hebben er veel last van dat het computersysteem (JVS) geregeld storingen heeft. JVS is een landelijk gebruikte applicatie, maar sluit niet goed aan op het besturingssysteem dat de inrichting gebruikt. JJI Het Keerpunt heeft geen rechtstreekse verbinding met het justitienetwerk omdat het geen rijksinrichting is. Het besturingssysteem van de inrichting en het JVS zijn gekoppeld, maar in deze koppeling kunnen storingen optreden waarop JJI Het Keerpunt geen invloed heeft.

JJI Het Keerpunt houdt conform de YOUTURN-methodiek op verschillende manieren de voortgang van de ontwikkeling van de jongeren bij. Zoals bij de vorige paragraaf al aan de orde kwam hangt er op de kort verblijfsgroep een bord met daarop de behaalde YOUTURN-profielen per jongere. De jongeren houden zelf een portfolio volgens YOUTURN bij in een map. De lang verblijfsgroep en de ITA werken niet met de YOUTURN-profielen. Alle groepen meten de voortgang van de jongeren aan de hand van de doelen en leggen deze vast in de periodieke perspectiefplannen. Ook maakt JJI Het Keerpunt gebruik van voortgangsbeschrijvingen van de therapeuten. Daarnaast vindt een check op de voortgang plaats tijdens de periodieke perspectiefplan besprekingen (zie ook paragraaf 6.1 over re-integratieactiviteiten).

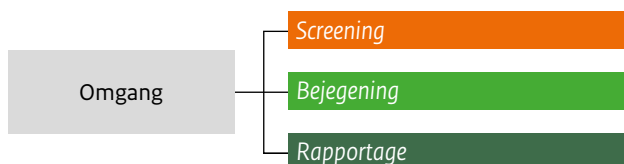

3.4 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie

De Inspecties oordelen overwegend positief over de omgang met jongeren. Jongeren worden bij binnenkomst gescreend op verschillende risico's en de inrichting zet een positief leefklimaat neer voor de jongeren. Verder voldoet de rapportage over jongeren overwegend aan de verwachtingen. Belangrijke verbeterpunten liggen er bij de tijdigheid van de screening van jongeren op zorgrisico's, de volledigheid van de screening bij jongeren die weigeren mee te werken aan testdiagnostiek en de uitvoering van de TOP's!-trainingen bij de kort verblijfsgroep.

Figuur 4. Overzicht oordelen Omgang

Oordelen per criterium

Screening

De screening van jongeren in JJI Het Keerpunt voldoet beperkt aan de verwachtingen. Jongeren worden door de verschillende disciplines gescreend op gezondheidsrisico's, beveiligings- en beheersrisico's en de behoefte aan zorg. Echter het kan langer dan 24 uur duren voordat een jongere een intake heeft gehad bij de medische dienst en een psychiatrische screening bij de testassistent. Dit levert gezondheids- en veiligheidsrisico's op voor jongeren (en medewerkers). De gedragswetenschapper ziet erop toe dat alle benodigde screenings en intakes worden uitgevoerd. Echter, de gedragswetenschapper voert zelf geen intakegesprek met de jongeren, terwijl dit volgens het landelijke beleid wel zou moeten. Daarnaast weigert een toenemend aantal jongeren om mee te werken aan testdiagnostiek en heeft JJI Het Keerpunt hier nog geen alternatieve werkwijze gevonden.

Aanbevelingen:

- Zorg ervoor dat de gedragswetenschapper ook de jongeren ziet voor een intakegesprek.
- Zorg ervoor dat jongeren binnen 24 uur na binnenkomst door de medische dienst en de testassistent worden gescreend.
- Ontwikkel een visie en alternatieve werkwijze voor jongeren die weigeren mee te werken aan testdiagnostiek.

Bejegening

De bejegening van jongeren in JJI Het Keerpunt voldoet overwegend aan de verwachtingen. Binnen de inrichting ligt de nadruk op het neerzetten van een positief leefklimaat en een positieve bejegening van de jongeren. De jongeren zijn tevreden over de sfeer en over hoe medewerkers met hen omgaan. De jongeren klagen voor een deel terecht over de omgang met hun privacy omdat zij frequent worden gevisiteerd. Zie de aanbeveling bij paragraaf 4.3 over drugsontmoediging.

Verbeterpunten zijn dat de YOUTURN-methodiek op de kort verblijfsgroep niet volledig wordt uitgevoerd omdat er vanwege de lage bezetting geen TOP's!-trainingen worden aangeboden en dat er bij de lang verblijfsgroepen niet expliciet met de YOUTURN-profielen wordt gewerkt.

Aanbeveling:

- Verbeter de uitvoering van de YOUTURN door op de kort verblijfgroep ook TOP's!-training aan te bieden en door op de lang verblijfgroep de ontwikkeling op de vaardigheidsprofielen bij te houden op het bord.

Rapportage en documentatie

De manier van rapporteren en documenteren voldoet volledig aan de verwachtingen.

JJI Het Keerpunt beheert zowel een fysiek als een digitaal dossier van de jongeren. Het systeem JVS vertoont in JJI Het Keerpunt regelmatig storingen. Hier heeft de inrichting echter geen invloed op. De oorzaak is namelijk de koppeling tussen het besturingssysteem van de inrichting en JVS.

4

Interne veiligheid

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van drie criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de interne veiligheid in JJI Het Keerpunt. Eerst schetsen de Inspecties hun bevindingen op de criteria: preventie en beheersing van calamiteiten, tegengaan van agressie en geweld en drugsontmoediging. Het hoofdstuk sluit af met een conclusie en afzonderlijke oordelen en waar van toepassing aanbevelingen op de getoetste criteria.

4.1 Preventie en beheersing van calamiteiten

Volgens nationale en internationale regelgeving moeten JJI's beschikken over procedures en systemen om de veiligheid van de jongeren, de medewerkers en bezoekers in de inrichting te waarborgen.

Veiligheidsprocedures

JJI Het Keerpunt heeft, volgens het handboek van DJI, instructies ter beheersing van calamiteiten. Kort voor het inspectiebezoek heeft een team van het hoofdkantoor DJI een audit uitgevoerd naar veiligheid, beveiliging en huisvesting. Uit de audit blijkt dat de instructies grotendeels actueel zijn, maar dat enkele onderdelen (onder andere over het evacuatieplan en de opvang en nazorg) actualisatie verdienen. De inrichting beschikt over een actueel oefenjaarplan en over een geldige gebruikersvergunning uit 2012.

Bedrijfshulpverleningsorganisatie (BHV)

De inrichting heeft één fte voor een BHV-coördinator die verdeeld is over drie functionarissen. Alle beveiligers en groepsleiders zijn BHV-opgeleid. Een aantal beveiligers is ploegleider-BHV. Daarnaast zijn ook de werkmeesters, unitcoördinatoren, de medewerkers van de keuken en de verpleegkundigen BHV-opgeleid. Medewerkers met een tijdelijk contract hoeven geen BHV-opleiding te volgen. De indeling en opkomst voor de BHV-nascholingen wordt bijgehouden. Ongeveer 87 procent van de BHV'ers is in 2014 getraind.²¹ De Inspecties verwachten dat alle BHV'ers worden getraind. Het managementteam en het middenkader hebben noodplantrainingen met de BHV-coördinator en de veiligheidsfunctionaris. Op de leefgroepen zijn de teamleiders verantwoordelijk voor het inbrengen en bespreekbaar maken van calamiteiten.

²¹ Tijdens het bestuurlijk gesprek geeft de inrichting aan dat het restant van de BHV'ers begin 2015 getraind is.

(Brand)veiligheid

Dagelijks voert de beveiliging een brand- en sluitronde uit waarbij zij onder andere letten op het vrijhouden van vluchtwegen en de brandhaspels. De beveiliging loopt dagelijks, meerdere malen, over de leefgroepen en let dan op zaken die eventueel niet in orde zijn. Alle kamers hebben rookmelders en deze worden elke vier maanden getest. Elke acht maanden test de inrichting de hele route van het indrukken van de rookmelder tot aan de melding bij de meldkamer van elke melder. Als een jongere overdag op zijn kamer de intercom gebruikt en deze na drie minuten niet wordt beantwoord, wordt de jongere doorgeschakeld naar de centrale post van de beveiliging. In de avonduren gaat de intercom meteen naar de beveiliging door en heeft een beveiligiger direct contact met de jongere. In de nachtdienst zijn er geen groepsleiders aanwezig.

Elk kwartaal heeft de inrichting overleg met de brandweer van omliggende gemeentes. De brandweer van Maastricht en Margraten traint twee keer per jaar in de inrichting. Jaarlijks evalueert de inrichting de werkzaamheden met ketenpartners zoals politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O) en het Openbaar Ministerie (OM). Periodiek wordt er een Security Saving en Housing (SSH) audit afgenomen, om zo op verschillende aspecten en deelgebieden van veiligheid te monitoren en te toetsen. Dit is mede de leidraad voor het verbeterplan dat de afdeling veiligheid hanteert om continu verbeteringen door te voeren.

Afhandeling incidenten en calamiteiten

Rapportages over incidenten registreert JJI Het Keerpunt -in tegenstelling tot de andere JJI's- nu nog uitsluitend in I-Task en niet in het JIS. In I-Task kunnen de medewerkers ook persoonlijke incidenten en bijna foutmeldingen registreren, dat is in JIS niet mogelijk. Hierdoor ervaart JJI Het Keerpunt I-Task als een vollediger systeem. Wel is het besluit genomen om ook in JIS te registreren, zodat alle JJI's op dezelfde manier registreren. De inrichting wil de zaken die niet in JIS geregistreerd hoeven te worden wel in I-Task blijven registreren, zoals medicatiefouten.

De unitcoördinatoren zijn de eerste in lijn bij incidenten. Zij hebben het mandaat gekregen om beslissingen te nemen en incidenten af te handelen. De bestuurder en de pedagogisch directeur hebben piketdiensten. De unitcoördinator raadpleegt de piketfunctionaris of informeert hem tijdens of na de afhandeling. De pedagogisch directeur wordt via I-Task automatisch in kennis gesteld van een melding waardoor er een check plaatsvindt op de afhandeling van de melding. De I-Task meldingen komen ook binnen bij de medewerker planning en control. Hij bekijkt deze en maakt hiervan één keer per jaar een totaal verslag (incidentenrapportage). In 2014 viel het hem op dat het aantal gevallen van verbaal geweld hoog lag. Dit is besproken met de opleidingsfunctionaris. Het omgaan met de verbale agressie is toen opgenomen in de PVT (Persoonlijke Veiligheids Training).

Risico inventarisatie en evaluatie (RI&E)

JJI Het Keerpunt houdt de RI&E aspecten actueel in het Arbo-managementsysteem. De VGWM-onderdelen (Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu) zijn daarin opgenomen. Het is een gedigitaliseerd systeem. De Inspecties hebben deel RI&E's toegestuurd gekregen, die door de inrichting zijn ingezet om op specifieke aspecten nader verdiepend onderzoek te doen en aanbevelingen op te stellen, die vervolgens in een plan van aanpak zijn verwerkt. Dit plan van aanpak is opgenomen in het Arbo-managementsysteem, waarbij continu wordt gemonitord hoe het staat met de actie- en verbeterpunten. De externe Arbo-deskundige toetst elk jaar de Arbo en RI&E aspecten.

JJI Het Keerpunt heeft een RI&E en een looplijst met acute arbeidsrisico's, waar agressie en geweld onderdeel van uitmaken. Volgens de opleidingscoördinator is in de RI&E agressie en geweld een onderwerp. In de RI&E is ook aandacht voor de bestemming ITA; op de ITA is bijvoorbeeld één medewerker extra vanwege het hogere risico op agressie. Groepsleiders kunnen andere taken verrichten als zij tijdelijk niet geschikt zijn voor het werken op de groep, bijvoorbeeld zwangeren of geblesseerden. Dit is opgenomen in de RI&E en vastgelegd in beleid.

4.2 Tegengaan van agressie en geweld

Nationale en internationale regelgeving schrijft voor dat JJI's moeten beschikken over procedures die het risico op geweld tot een minimum beperken. Daarnaast schrijft internationale en nationale regelgeving voor dat het gebruik van gewelds(middelen) niet is toegestaan als straf, maar uitsluitend mag worden gebruikt om te voorkomen dat een jongere ontvlucht of – als uiterste middel – om te voorkomen dat de jongere zichzelf of een ander letsel toebrengt.

Uit de incidentenrapportage over 2014 komt naar voren dat er in 2014 in I-Task 98 meldingen zijn geregistreerd van verbaal en fysiek geweld tussen jongeren onderling en van jongeren tegen personeel. De meeste meldingen betroffen verbaal geweld. Drie van de meldingen van fysiek geweld betroffen meldingen 'met letsel' wat inhoudt dat er een dokter is geconsulteerd. Van de meldingen van fysiek geweld waren er meer gevallen van geweld tussen een jongere en een medewerker dan van geweld tussen jongeren onderling.

Bij calamiteiten drukken betrokken medewerkers op alarm via hun pieper. Op de leefgroepen sluit één van de groepsleiders de jongeren in op hun kamer, de andere gaat naar het incident. Docenten en beveiligers lopen ook op alarm.

Training

Per jaar zijn er twee trainingsdagen PVT voor iedere medewerker van de inrichting en de school die met de jongeren werkt. Dit staat ook zo beschreven in de RI&E. Groepsleiders van de ITA krijgen daarnaast iedere zes weken twee uur extra training van G-safe, een organisatie die gespecialiseerd is in trainingen voor zelfverdediging. Degenen die op dat moment aanwezig zijn, nemen deel aan die extra training. Aanwezigheid bij de PVT-trainingen wordt gecontroleerd en bijgehouden. Als een medewerker niet naar een trainingsdag is gegaan, krijgt de Arbo-medewerker daar bericht van. Alleen als een medewerker beide PVT-trainingen mist moet hij de training inhalen. Dit is niet voorgekomen want in 2014 is elke medewerker minimaal eenmaal getraind. Bij ongeoorloofde afwezigheid van een training krijgt een medewerker een aantekening in zijn dossier. In 2014 hebben drie medewerkers zo'n aantekening in het dossier gekregen.

Na afloop van de trainingen worden de deelnemers om feedback gevraagd. Daar kunnen aandachtspunten voor de training uit voortkomen. De reacties zijn altijd positief. Wel geven de medewerkers aan dat er behoefte bestaat aan meer PVT-training. JJI Het Keerpunt kiest vanaf 2016 voor een andere opzet van de PVT, zodat de teams die dagelijks met elkaar werken ook samen trainen.

Intern Bijstandsteam (IBT)

JJI Het Keerpunt kan een beroep doen op het IBT van de PI Sittard. Het IBT is binnen één uur operationeel en inzetbaar in de inrichting. Volgens de SSH-audit is de inzetnorm een half uur en volgens het IBT-handboek kan dit per locatie verschillen, maar moet de afgesproken norm onderbouwd worden. Het IBT komt vaak in de inrichting trainen. Uit de incidentenrapportage over 2014 blijkt dat er op de ITA-afdeling eenmaal inzet van het IBT nodig is geweest.

Evalueren incidenten

Het evalueren van een incident vindt allereerst op de groep en met betrokkenen plaats. Vervolgens worden incidenten besproken tijdens de teamvergaderingen zodat ook anderen er weet van hebben en er zo nodig van kunnen leren. Verder worden de incidenten besproken tijdens de planning & control (P&C) gesprekken tussen de pedagogisch directeur en het begeleidingsteam (unitcoördinator en de gedragswetenschapper). Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt.

Veiligheidsgevoel

De jongeren die de Inspecties hebben gesproken voelen zich doorgaans veilig in de inrichting.

Toezicht op kwetsbare plekken

Om agressie te voorkomen is het van belang dat er voldoende toezicht van medewerkers is op kwetsbare plekken. Het gaat bijvoorbeeld om gezamenlijke douches en trappenhuizen. De geïnterviewden geven aan dat er op de reguliere leefgroepen altijd twee groepsleiders zijn. Op de ITA-afdeling is de bezetting twee groepsleiders op één jongere. Als gevolg van het integrale dagprogramma en de lage bezetting zijn er weinig jongeren tegelijk op dezelfde plek. Jongeren gaan altijd onder begeleiding naar een activiteit. Na de sport kunnen jongeren op hun eigen kamer douchen. Er hangen geen camera's in de bezoekersruimte en er is geen toezicht, de jongeren zitten in een afgesloten ruimte met hun bezoek. Er is wel cameratoezicht op de gang.

Opvang van en nazorg aan medewerkers

JJI Het Keerpunt beschikt over een nazorgteam dat na een schokkende gebeurtenis ondersteuning kan bieden aan medewerkers. Ook beschikt het over een nazorgprotocol. Nazorg vindt in eerste instantie plaats door naaste collega's, daarna eventueel door het nazorgteam.

Evalueren

Elke calamiteit wordt geëvalueerd door alle betrokkenen en de aanwezige leidinggevende. Er is geen vast format voor de evaluatie, behalve dat aan het begin wordt nagegaan hoe iedereen zich op dat moment voelt. In de I-Task melding moet worden aangevinkt of de medewerker nazorg wil ontvangen. Achteraf vindt er een evaluatie met de medewerker plaats. De unitcoördinator is daarvoor verantwoordelijk. Medewerkers worden gestimuleerd om nazorg, in elk geval een gesprek, te accepteren als er een ernstig incident is geweest. Ook bij de intervisie is agressie en geweld een belangrijk thema.

4.3 Drugsontmoediging

De Inspecties bekijken of de JJI beschikt over drugsontmoedigingsbeleid en of dit is gericht op preventie en verslavingsbegeleiding door daartoe opgeleid personeel. JJI Het Keerpunt beschikt over een visie op middelengebruik, die is gelijk aan de door DJI opgestelde visie op middelengebruik. De algemene doelstelling is het voorkomen en terugdringen van middelengebruik door jongeren die in JJI Het Keerpunt verblijven. Hiermee beoogt de inrichting om een drugsvrije leefomgeving aan de jongere te bieden.

Preventie en verslavingsbegeleiding

Op de intakekaart in het dossier wordt informatie opgenomen over drugs- en alcoholgebruik door de jongere.

De medische dienst heeft voorlichtingsfolders over drugsgebruik beschikbaar voor de jongeren, maar de uitvoering van de preventie ligt op dit moment stil als gevolg van langdurige ziekte van medewerkers bij de medische dienst. JJI Het Keerpunt biedt de erkende gedragsinterventie Brains4Use²² aan en ook begeleiding via Mondriaan, een regionale instelling voor verslavingsproblematiek. Daarnaast werkt JJI Het Keerpunt ook samen met Vincent van Gogh GGZ voor verslavingsproblematiek.

De werkgroep middelengebruik is bezig het drugspreventiebeleid te verbeteren, met name op het gebied van voorlichting, preventie en vroegsignalering.

Controlemiddelen

De Inspecties verwachten dat jongeren regelmatig worden gecontroleerd op het bezit en het gebruik van drugs.

Ten aanzien van de urinecontroles levert JJI Het Keerpunt maatwerk. Hoe vaker een jongere een positieve uitslag heeft, hoe vaker deze een urinecontrole krijgt. Jongeren waarvan bekend is dat zij geen drugs gebruiken, worden zelden extra op drugs gecontroleerd. Uit de incidentenanalyse 2014 blijkt dat JJI Het Keerpunt in 2014 187 urinecontroles heeft afgenomen, 34 procent daarvan was positief. Het is niet duidelijk hoeveel controles er steekproefsgewijs, op verdenking of na verlof zijn afgenomen. Bij een positieve urinecontrole mag een jongere niet met verlof. Dit kan conform het landelijke beleid omtrent drugsgebruik. Dat beschrijft namelijk dat dit gevolgen kan hebben voor het verlof.

In het verlofbeleid van de inrichting is opgenomen dat de beveiliging de jongere na verlof indien van toepassing moet visiteren. Voor de uitvoering van het visiteren verwijst het beleidsplan naar de instructie fouillering en visitatie. Op de frequentie en het al dan niet standaard visiteren gaan de instructies beperkt in. Volgens de groepsleiders worden jongeren van de reguliere afdelingen na onbegeleid verlof altijd gevisiteerd en na begeleid verlof als er een vermoeden bestaat bij de groepsleiding dat de jongere contrabande wil invoeren. Na de ontvangst van bezoek worden alle jongeren altijd gevisiteerd. De medewerkers bij de BAD-afdeling controleren alle goederen die jongeren invoeren op aanwezigheid van contrabande.

²² Brains4Use is een gedragsinterventie voor jongeren tussen de 12 en 23 jaar die problematisch middelengebruik vertonen en die zijn opgenomen in een Justitiële Jeugdinstelling. Het heeft als doel het verminderen van de kans op recidive door het terugdringen van drugs- en alcoholgebruik.

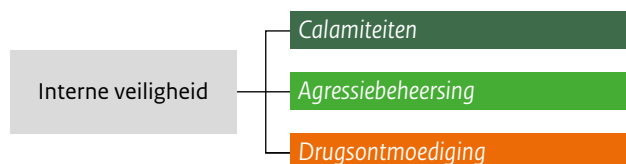
De JJI maakt gebruik van speurhonden van de Divisie Specialistische Taken van DV&O. Op gezette tijden vinden er zoekacties plaats. Primair wordt er gezocht naar drugs, maar omdat de zoekactie wordt uitgevoerd door een hondenbegeleider van DV&O en een beveiligingsmedewerker is er ook aandacht voor onder andere aanstekers en sigaretten. Uit de incidentenanalyse komt naar voren dat er in 2014 tien keer een drugshond is ingezet. Daarnaast vinden er regelmatig zoekacties plaats, zowel op leefgroep- als inrichtingsniveau. Elke leefgroep dient maandelijks kamercontrolelijsten aan te leveren waarop zij aantonen dat elke ruimte van hun leefgroep, zowel de kamers als groepsruimten, gecontroleerd zijn. De Inspecties hebben inzage gehad in deze lijsten. Hieruit blijkt dat de controles soms weken achter elkaar niet zijn uitgevoerd. De frequentie wisselt per groep en per periode. Er zijn over de lang verblijfgroep twee verschillende lijsten waaruit een verschillende frequentie van kamercontroles blijkt. De instructie aan de groepsleiding is dat zij elke woensdagochtend één of twee kamers controleren. In de jaarlijkse incidentenrapportages heeft JJI Het Keerpunt geprobeerd aan te tonen of er een verband is tussen het aantal geregistreerde incidenten op de leefgroep en het aantal vondsten van drugs of andere contrabande. Zij hebben geen verband kunnen vinden.

4.4 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie

De wijze waarop JJI Het Keerpunt zorg draagt voor de interne veiligheid binnen de inrichting voldoet overwegend aan de verwachtingen van de Inspecties. De belangrijkste verbeterpunten hebben betrekking op het ontmoedigen van drugsgebruik.

Figuur 5. Overzicht oordelen Interne veiligheid

Oordeel per criterium

Preventie en beheersing van calamiteiten

JJI Het Keerpunt voldoet op het criterium preventie en beheersing van calamiteiten volledig aan de verwachtingen. De inrichting beschikt over een oefenjaarplan, een gebruikersvergunning en er zijn RI&E's met plannen van aanpak die worden uitgevoerd. De kamers van de jongeren hebben rookmelders die structureel worden getest. In 2014 is 87 procent van de BHV'ers getraind en het restant in 2015.

Tegengaan agressie en geweld

Op dit criterium voldoet JJI Het Keerpunt overwegend aan de verwachtingen. De jongeren voelen zich veilig en medewerkers die met jongeren omgaan krijgen training in het omgaan met agressie en geweld. In 2014 heeft elke medewerker de verplichte trainingsdag bijgewoond. De aanwezigheid wordt bijgehouden en als een medewerker ongeoorloofd afwezig is van de training volgen er sancties. Medewerkers hebben behoefte aan meer PVT-trainingen. Er is een IBT beschikbaar, dat in de inrichting oefent. Het IBT is na een uur inzetbaar. Volgens de SSH-audit is de inzetnorm een half uur en volgens het IBT-handboek kan dit per locatie verschillen, maar moet de afgesproken norm onderbouwd worden. De inrichting noch DJI hebben onderbouwd

waarom zij voor jeugdinrichtingen een langere reactietijd aanhouden. Als zich een incident heeft voorgedaan, wordt dit geregistreerd en geëvalueerd en voor de betrokken medewerkers is er opvang en nazorg beschikbaar. De inrichting voldoet niet aan de norm over het toezicht op kwetsbare plekken waar het toezicht op de bezoekersruimten betreft.

Aanbevelingen:

- Draag zorg voor (camera)toezicht in de bezoekersruimten.
- Draag er zorg voor dat de trainingsfrequentie PVT gebaseerd is op het risico dat medewerkers lopen om in aanraking te komen met agressie en geweld. En dat de frequentie ook tegemoet komt aan de behoefte van de medewerkers.

Aan de inrichting en DJI:

Onderbouw de maximale duur van de reactietijd van de inzet van het IBT.

Drugsontmoediging

Alhoewel in de inrichting actieve drugsbestrijding plaatsvindt op basis van het vastgestelde beleid, voldoet ze op het criterium drugsontmoediging in beperkte mate aan de verwachtingen. Zwaarwegend in dit oordeel is dat de Inspecties hebben geconstateerd dat jongeren in JJI Het Keerpunt stelselmatig na bezoek en na verlof worden gevisiteerd. Uitspraken van de beroepscommissie RSJ geven echter aan dat steekproefsgewijze visitatie is toegestaan voor zover de frequentie daarvan gemiddeld genomen niet hoger ligt dan twee keer per maand (03/1333/GA). In bijzondere omstandigheden en na een besluit van de directeur mogen jongeren, mits goed gemotiveerd, vaker gevisiteerd worden. De Inspecties stellen vast dat de inrichting geen deugdelijke motivering kan overleggen die voldoet aan de uitspraken van de RSJ. Gelet hierop vinden de Inspecties het nu niet te rechtvaardigen dat de jongeren stelselmatig gevisiteerd worden. Verder stellen de Inspecties vast dat er al enige tijd geen drugsvoorlichting plaatsvindt, dat het onduidelijk is of er voldoende steekproefsgewijze urinecontroles plaatsvinden en dat de frequentie van de kamercontroles en de controles van de algemene ruimtes laag ligt.

Aanbevelingen:

- De Inspecties bevelen JJI Het Keerpunt aan de huidige uitvoeringspraktijk van het visiteren in lijn te brengen met de uitspraken van de RSJ en de Inspecties te informeren over de uitkomsten hiervan. De Inspecties vernemen graag binnen zes weken na ontvangst van het rapport het standpunt van de inrichting.
- Verbeter de inzet van het drugsontmoedigingsbeleid. Doe dit in ieder geval door vaker kamercontroles en controles van algemene ruimtes uit te voeren en zorg achteraf voor een eenduidige registratie hiervan.
- Zorg voor een verbetering van de registratie van de urinecontroles, zodanig dat er duidelijk terug te halen is hoe vaak dit steekproefsgewijs gebeurt.

5

Maatschappijbeveiliging

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van het criterium beveiligingsvoorzieningen en toezicht uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de maatschappijbeveiliging in JJI Het Keerpunt. Dit houdt in dat de Inspecties kijken of de procedures en systemen die bijdragen aan handhaving van het beveiligingsniveau van de inrichting worden toegepast.

5.1 Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht

Een inrichting dient maatregelen te treffen ter voorkoming van ontvluchtingen. Hieronder staan eerst de statische beveiligingsaspecten, dat wil zeggen de apparatuur en daarna de dynamische beveiligingsaspecten waarmee het beveiligingstoezicht wordt bedoeld. JJI Het Keerpunt heeft nog nooit ontvluchtingen gehad.

Statische beveiligingsaspecten

Eén beveiligingsmaatregel is het scheiden van de leefgroepen ter voorkoming van contact tussen verschillende groepen jongeren. In JJI Het Keerpunt zijn de leefgroepen van elkaar gescheiden en elke groep heeft een eigen plek om te kunnen luchten. Alle medewerkers dragen een alarmringssysteem (pieper) en hebben instructies gehad over het gebruik hiervan. De inrichting heeft meerdere deuren die op afstand elektronisch ontgrendeld worden, deuren die een sluiswerking hebben en deuren die 'gesleuteld' moeten worden.

In de inrichting hangen op verschillende plaatsen – die vanuit beveiligingsoptiek een risico vormen – camera's. De beelden van de camera's worden opgenomen. In de bezoekersruimten hangen geen camera's. Van alle camera's komen de beelden binnen op de centrale post. De camera's op de buitenomtrek kunnen ook bewegen. Zo is er overal op het buitenterrein zicht. De beveiliging ervaart voldoende zicht binnen de inrichting, ook op de ITA-groep. Daar is in tegenstelling tot de reguliere leefgroepen cameratoezicht op de gang van de slaapkamers. Het rapportageformat dat de beveiliging gebruikt is overzichtelijk en werd gedurende de observatie aangevuld.

Bij de entree staat een detectiepoort voor medewerkers en bezoekers. Daarnaast bagagedoorlichtingsapparatuur (X-ray). Bezoekers en medewerkers die op de groepen werken moeten 'pieploos' naar binnen en hun goederen moeten door de X-ray. De medewerkers die in het voorgebouw blijven en geen direct contact met de jongeren hebben hoeven niet 'pieploos' naar binnen. De Inspecties zagen dat er medewerkers met dozen naar binnen liepen zonder dat deze gecontroleerd werden. De medewerkers op de groepen mogen een telefoon mee naar binnen nemen, maar deze moet in hun kluis. Hierop controleren beveiligers met enige regelmaat. Jongeren worden met het oog op voorkomen van persoonsverwisseling bij het verlaten en binnentreden van de inrichting geïdentificeerd met behulp van biometrieapparatuur. Deze apparatuur kent regelmatig storingen (zie ook paragraaf 2.1 over rechtmatige insluiting).

Apparatuur ter voorkoming van ontvluchtingen zoals de omtrekbeveiliging, piepers om alarm te kunnen maken, elektronische deuren en camera's werken in het algemeen naar behoren. De beveiliging heeft een Periodiek Inspectie Plan dat zich richt op beveiligingsapparatuur. Maandelijks voert een senior-beveiligers de inspecties uit. Deze koppelt de resultaten schriftelijk terug aan het hoofd van de technische dienst, hoofd BHV en ICT zodat ze worden opgelost.

Dynamische beveiligingsaspecten

In het kader van de beveiliging dient een inrichting te beschikken over veiligheidsprocedures en deze ook na te leven. Daarnaast moet het personeel goed zijn toegerust voor hun beveiligingstaak en moeten de controles, zoals toezicht op buitenactiviteiten zo zijn ingericht dat de kans op een onttrekking zo klein mogelijk is.

JJI Het Keerpunt heeft een beleidsplan veiligheid en een handboek beveiliging met werk-instructies voor de medewerkers over beveiligingsprocedures. DJI heeft in april 2015 een audit uitgevoerd naar de beveiliging waarbij de normen uit 'de Haagse methodiek'²³ leidend zijn geweest. JJI Het Keerpunt is de eerste inrichting waar de Inspecties hebben gezien dat een dergelijke audit is uitgevoerd. Uit de audit kwam naar voren dat JJI Het Keerpunt geen nulmeting heeft uitgevoerd voor wat betreft de beveiliging. Dat wil zeggen dat de inrichting niet per risicoplaats heeft geïnventariseerd welk belang deze plaats vertegenwoordigt, welke beveiligingsmaatregelen zijn getroffen en wat de status is van die maatregelen. Ook werd vastgesteld dat het beleidsplan veiligheid niet alle elementen bevat waar een beleidsplan volgens de Haagse methodiek aan moet voldoen en dat de dienst instructies niet gelijk zijn aan alle taken en bevoegdheden van de beveiligers. De inrichting heeft de verbeterpunten opgenomen in een plan van aanpak en is hiermee aan de slag gegaan.

Nieuwe medewerkers bij de afdeling Beveiliging worden een paar weken begeleid, waarbij onder andere de werkinstructies helemaal worden doorgenomen. Ook worden zij ingewerkt op en getraind in alle apparaten zoals de X-Ray. Bij nieuwe apparaten krijgen een aantal medewerkers een externe training. Deze medewerkers kunnen vervolgens hun collega's trainen. Medewerkers spreken elkaar makkelijk aan als zij vragen over elkaars handelen hebben. Om scherp te blijven op eventuele beveiligingsincidenten mogen beveiligers maximaal twee uur achtereen de beelden van de camera's controleren. De dynamiek van het werk brengt met zich mee dat het maar zelden voorkomt dat iemand twee uur achter het beeldscherm zit.

²³ De Haagse methodiek is een methodiek voor de gestructureerde opzet van de beveiliging. Deze is niet verplicht voor de particuliere JJI's.

Tijdens de doorlichting letten de Inspecties op een aantal kritische beveiligingsprocessen zoals de toegangscontrole, bezoek, luchten en de aanwezigheidscontrole. Bij de statische beveiligingsaspecten kwam al aan de orde dat de toegangscontrole niet voor alle medewerkers geldt. Jongeren en bezoekers van jongeren worden wel altijd gecontroleerd. Ook kwam al aan de orde dat er geen cameratoezicht is in de bezoekkamers. Een ander punt is het voorkomen van persoonsverwisseling na het bezoek. Dit wordt gecontroleerd door de jongeren aan het begin en eind van het bezoek te identificeren aan de hand van hun biometrische gegevens. En de bezoekers niet eerder de inrichting te laten verlaten voordat de jongere is geïdentificeerd. Het luchten en andere buiten sportactiviteiten gebeuren conform de instructies onder begeleiding van minimaal twee medewerkers. De aanwezigheid van de jongeren controleert de inrichting conform het eigen beleid 's avonds bij het oversluiten. Uit de beveiligingsaudit van april 2015 blijkt dat dit volgens instructies van DJI meerdere malen per dag zou moeten plaatsvinden, bijvoorbeeld ook bij aanvang van de dagdienst.

In de werkplaatsen van het onderwijs controleren docenten na elk onderwijsblok of jongeren alle materialen hebben teruggezet. Na afloop van het verblijf in een werkplaats moeten ITA-jongeren door de metaaldetectiepoort om te kijken of er geen gereedschap of andere zaken worden meegenomen. Van de andere jongeren wordt alleen gecontroleerd of het gereedschap terug op de plek ligt. Op de leefgroepen controleren de groepsleiders na gebruik het bestek en andere materialen die een gevaar zouden kunnen vormen, zoals bijvoorbeeld een potlood of een geodriehoek.

Jongeren lopen nooit alleen door de inrichting, alles vindt plaats onder begeleiding. De ITA heeft voldoende bezetting om de jongeren één op één begeleiding te geven. Er kan extra personeel ingezet worden als er onrust is. Dat is zeer incidenteel. Dat kan vanuit veiligheid of ook extra zorg. Bij signalen vooraf is het mogelijk om extra personeel in op de groep of tijdens een activiteit in te zetten.

Zoals eerder beschreven in paragraaf 3.2 dekken de jongeren tijdens het douchen het raam van hun kamerdeur af. Tijdens de douchemomenten heeft de groepsleiding niet direct zicht op hun kamer. Zij spreken jongeren hier op aan.

5.2 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Op het criterium beveiligingsvoorzieningen en toezicht voldoet de inrichting beperkt aan de verwachtingen. Met uitzondering van de reeds genoemde biometrie-apparatuur voldoet de beveiligingsapparatuur aan de verwachtingen. De inrichting past op veel onderdelen de procedures en systemen toe die bijdragen aan handhaving van het beveiligingsniveau. Er zijn echter ook veel verbeterpunten. De Inspecties stellen vast dat niet alle medewerkers bij binnenkomst worden gecontroleerd en dat alle medewerkers hun telefoon in de inrichting kunnen meebrengen. Niet alle jongeren hoeven na het onderwijs door een detectiepoort. Ook stellen de Inspecties vast dat er onvoldoende toezicht tijdens het bezoekmoment is. Het is nu niet uitgesloten dat er zaken die de jongeren in staat kunnen stellen de inrichting te ontvluchten, de inrichting binnen kunnen komen. Verder voldoet de inrichting niet aan de eisen vanuit DJI dat er minimaal twee keer per dag gecontroleerd moet worden op aanwezigheid van alle jongeren.

Figuur 6. *Overzicht oordelen Maatschappijbeveiliging*

Aanbeveling:

- Pas de toegangscontrole zodanig aan dat alle medewerkers 'pieploos' naar binnenkomen.
- Zorg ervoor dat alle jongeren na het verlaten van de werkplaats door de detectiepoorten moeten.
- Voer een extra telmoment in oftewel voer een extra controle uit op aanwezigheid van alle jongeren.

6

Maatschappelijke re-integratie

Dit hoofdstuk gaat aan de hand van twee criteria uit het toetsingskader in op de vraag hoe het gesteld is met de maatschappelijke re-integratieactiviteiten in JJI Het Keerpunt. Deze criteria zijn dat er een plan opgesteld moet worden om de jongeren in de maatschappij te kunnen laten reïntegreren en dat er een verlofsysteem moet zijn dat bijdraagt aan de re-integratie.

6.1 Re-integratieactiviteiten

De Inspecties verwachten dat de inrichting op basis van verzamelde gegevens een richtinggevend plan voor de re-integratie van de jongere opstelt. De informatie die voortkomt uit de screenings (zie paragraaf 3.1) moet uiteindelijk samenkomen in het eerste perspectiefplan. Een perspectiefplan kent een vast format.

Totstandkoming perspectiefplan

De gedragswetenschapper is verantwoordelijk voor het opleveren van het eerste plan en de vervolgperspectiefplannen. Naast de ITB'er leveren ook andere disciplines, zoals de groepsleiding, de school, en de medische dienst hieraan een bijdrage. Alle disciplines plaatsen de informatie die ze hebben over een jongere in IFM. De gedragswetenschapper controleert deze informatie waarna het opgenomen wordt in het perspectiefplan. De school levert informatie aan door middel van een update op de trajectkaart. De Inspecties zagen in een beperkte dossiertoets (vier dossiers), dat de eerste perspectiefplannen inhoudelijk niet altijd volledig ingevuld waren. Informatie van de school en/of medische dienst ontbrak en er waren in sommige gevallen onder het kopje 'afspraken' geen afspraken geformuleerd. Van de vervolgperspectiefplannen maakt de informatie van de school wel altijd deel uit.

De gedragswetenschappers ondertekenen de perspectiefplannen. De pedagogisch directeur meldt de perspectiefplannen gereed en geeft daarmee zijn akkoord. Op deze manier fiatteert hij alle perspectiefplannen. Jongeren ondertekenen het plan niet, zij krijgen wel een kopie van het perspectiefplan. De mening van de jongeren over het eerste perspectiefplan wordt verwerkt in het tweede perspectiefplan.

Het eerste perspectiefplan wordt binnen de inrichting niet besproken in een perspectiefplanbespreking. Het tweede concept perspectiefplan wordt gemiddeld tussen de tien tot twaalf weken na binnenkomst van de jongere besproken tijdens een perspectiefplanbespreking. Voor deze bespreking worden meerdere functionarissen uitgenodigd, waaronder de gedragswetenschapper, de unitcoördinator, de mentor, de ITB'er en de (jeugd)reclassering. Ook de jongere en diens ouder(s) worden uitgenodigd om de bespreking bij te wonen. Omdat de besprekingen tijdens lestijden plaatsvinden is de school niet bij de bespreking aanwezig. De pedagogische administratie plant de besprekingen en verzorgt de uitnodigingen. Volgens nationale regelgeving moet het eerste perspectiefplan eerst met de jongere worden besproken voordat de directeur van de inrichting het vaststelt.

Ouderparticipatie

JJI Het Keerpunt hanteert de landelijke visie op ouderparticipatie binnen JJI's. Ouders worden uitgenodigd voor de perspectiefplanbesprekingen en een bezoek aan de groep. Om de ouderparticipatie te monitoren registreert JJI Het Keerpunt het percentage ouders dat uitgenodigd is en aanwezig is bij een tweede perspectiefplanbespreking. In het tweede kwartaal van 2014 zijn geen van de uitgenodigde ouders bij de tweede perspectiefplanbespreking aanwezig geweest.²⁴

Enkele meerderjarige jongeren geven geen toestemming om de ouder(s) bij de behandeling te betrekken. Daarnaast komt het een enkele keer voor dat de afstand tussen het ouderlijk huis en de inrichting groot is, waardoor de ouder(s) niet in staat zijn geregeld naar de inrichting te komen.

Tijdigheid perspectiefplan

Volgens het landelijke YOUTURN-beleid dient het eerste perspectiefplan binnen drie weken na binnenkomst van de jongere gereed te zijn. Om dit te monitoren registreert de inrichting de tijdigheid van de perspectiefplannen. In de meeste gevallen lukt het de inrichting om dit tijdig te doen. In het derde kwartaal van 2014 was bijvoorbeeld 100 procent in drie weken gereed. De Inspecties zagen dit ook terug in een beperkte dossiertoets, waarbij in alle vier de onderzochte dossiers het eerste perspectiefplan binnen drie weken gereed was.²⁵

Volgens het landelijke YOUTURN-beleid dient het tweede perspectiefplan twaalf weken na de start van de detentie gereed te zijn. De Inspecties hebben een beperkte dossiertoets uitgevoerd (vier dossiers), waaruit blijkt dat het merendeel van de tweede perspectiefplannen binnen twaalf weken is vastgesteld.

Training en behandeling

JJI Het Keerpunt biedt de jongeren naast de basismethodiek YOUTURN nog andere erkende en niet erkende gedragsinterventies en therapieën aan. Van de erkende interventies biedt JJI Het Keerpunt aan: Brains4Use (terugdringen drugs- en alcoholgebruik), Leren van delict (terugdringen recidive), FFT (Functional family therapy, positief beïnvloeden van onderlinge gezinsrelaties en het verminderen van gedragsproblemen van de jongere) en Sociale Vaardigheden Op Maat (sociale vaardigheidstraining en/of een training gericht op conflicthantering en/of het vergroten van de assertiviteit). Verder biedt JJI Het Keerpunt de niet erkende interventie In Control!

²⁴ JJI Het Keerpunt heeft in deze periode van twee jongeren de ouders uitgenodigd. De ouders van beide jongeren zijn niet aanwezig geweest bij de perspectiefplanbespreking. In het derde kwartaal van 2014 hebben er geen tweede perspectiefplanbesprekingen plaatsgevonden.

²⁵ Vanwege de lage instroom medio 2014 was het niet mogelijk om meer dossiers te onderzoeken.

(terugdring recidive agressiedelicten) aan. Daarnaast biedt de inrichting therapieën aan zoals schematherapie (standaard voor jongeren die op de ITA verblijven), muziektherapie en cognitieve gedragstherapie. In samenwerking met Mondriaan, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg, kunnen jongeren en hun ouders systeemtherapie zoals Multi Systeem Therapie (MST) of Multi Dimensionele Familie Therapie (MDFT) krijgen. Naast deze interventies werkt JJI Het Keerpunt ook samen met Vincent van Gogh GGZ voor verslavingsproblematiek.

Er is een systeemtherapeut²⁶, maar deze heeft te weinig uren. Er zijn drie mensen in huis die de basistraining voor Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) hebben gevolgd. Dit is een behandeling om nare ervaringen te verwerken. Voor hen is het echter lastig om het geleerde in praktijk te brengen. Alle drie moeten hun vaardigheden eerst oefenen op mensen met lichtere problematiek, maar de jongeren in de inrichting hebben zwaardere problematiek en dan moet je de training al wel goed in de vingers hebben.

Nazorg

De inrichting heeft de wijze waarop zij de re-integratieactiviteiten vormgeeft, vastgelegd in haar beleid. JJI Het Keerpunt informeert via de invoering van gegevens bij de pedagogische administratie automatisch de RvdK over de binnenkomst en geplande vertrekkdatum van jongeren.

Netwerkberaden²⁷ vinden wekelijks plaats (bij instroom van een jongere). Trajectberaden²⁸ vinden plaats in de gemeente van herkomst van de jongeren. De ITB'ers zijn altijd bij de netwerkberaden aanwezig en sluiten in de meeste gevallen ook bij de trajectberaden aan. Als de ITB'ers in verband met de reisafstand niet bij het trajectberaad aanwezig kunnen zijn dan leveren zij de informatie telefonisch of digitaal aan. Andere ketenpartners bij de beraden zijn de gemeente, de RvdK, de (jeugd)reclassering en eventueel andere zorginstellingen.

De ITB'ers voeren een intakegesprek met jongeren die instromen in de inrichting (zie ook paragraaf 3.1 over screening). Iedere jongere krijgt een ITB'er toegewezen die betrokken is bij de behandeling. Op het moment dat er zicht komt op terugkeer naar de samenleving gaat de ITB'er actief aan de slag met het re-integratietraject. Dit gebeurt op initiatief van de gedragswetenschapper. De ITB'ers zijn verantwoordelijk voor de nazorg, onder meer door het begeleiden van de jongeren bij het vinden van een geschikte woonplek, dagbesteding in de vorm van werk of onderwijs en vrijetijdsbesteding. Bovendien helpen ITB'ers jongeren met het op orde brengen van hun financiën. Jongeren met een langere detentie of een PIJ-maatregel verlaten de inrichting bij voorkeur met een Scholings- en trainingsprogramma (STP). In dat kader werken de ITB'ers nauw samen met de (jeugd)reclassering.

De werkzaamheden van de ITB'ers in het kader van de nazorg worden gemonitord aan de hand van prestatie-indicatoren. Uit de viermaandsrapportage 2014 blijkt dat in het derde kwartaal alle uitgestroomde jongeren beschikten over een dagbesteding en woonplek.

²⁶ Systeemtherapie is een vorm van psychotherapie waarbij de problematiek van de cliënt wordt gezien in de complexe samenhang met 'het systeem'. Systeemtherapie kan zowel bij individuele cliënten als ook bij relaties en gezinnen ingezet worden.

²⁷ Aan het netwerkberaad nemen drie ketenpartners (JJI, RvdK, JR) deel. Het netwerkberaad heeft tot doel alle relevante informatie over een jeugdige boven tafel te krijgen en uit te wisselen, een inschatting te maken van hoe lang de jeugdige mogelijk vast blijft zitten en procedurele afspraken te maken over wie doet wat wanneer.

²⁸ Aan het trajectberaad nemen de drie ketenpartners en de gemeenten deel. Het doel van het trajectberaad is inhoudelijke afstemming over de te volgen koers.

6.2 Verlof

Volgens het landelijk beleid kan een jongere in fase drie van YOUTURN planmatig verlof krijgen. JJI Het Keerpunt hanteert voor verlofaanvragen het landelijke verloftoetsingskader justitiële jeugdinstellingen en heeft in haar beleid een procesbeschrijving conform dit verloftoetsingskader opgenomen.

Aanvraag verlofmachtiging

Voorwaarden voor een verlofaanvraag zijn onder andere dat de ontwikkeling van de jongere voldoende gevorderd is en dat de delictanalyse is uitgevoerd. De gedragswetenschappers zijn verantwoordelijk voor het opstarten van de aanvraag zodra hiertoe gezamenlijk besloten is in het team- en begeleidingsteamoverleg. Het begeleidingsteamoverleg bestaat uit de pedagogisch directeur, een unitcoördinator en een gedragswetenschapper. De gedragswetenschappers stellen vervolgens in samenwerking met de ITB'ers een verlofplan op. Na een positief besluit vanuit het teamoverleg over het verlofplan vraagt de gedragswetenschapper of er vanuit het OM bezwaren zijn tegen de toekenning van het verlof. De verlofplannen worden ook besproken met de jongere. Een verlofaanvraag kent een vast format met daarin een verlofcontract, een SAVRY²⁹, een delictanalyse en een beschrijving van het risicomanagement. Verder is een beschrijving van het verlofadres en een evaluatie van eerdere verloven verplicht. De ITB'ers leggen een huisbezoek af om te beoordelen in hoeverre dit een geschikt verlofadres is. Daarnaast informeren zij de wijkagent over het komende verlof. De pedagogisch directeur toetst de verlofaanvraag en is eindverantwoordelijk. De aanvraag van de verlofmachtiging, ondertekend door de pedagogisch directeur en de gedragswetenschapper, gaat vervolgens via IFM naar de afdeling Individuele Jeugdzaken van het ministerie van Veiligheid en Justitie, die de aanvraag toe- of afwijst. De Inspecties hebben deze werkwijze en de benodigde stukken teruggezien in de dossiers.

Als het verlof is toegewezen maakt de jongere een verlofplanning. Deze planning wordt door de mentor en de gedragswetenschapper beoordeeld.

De afdeling Individuele Jeugdzaken heeft een overzicht waarin zij de kwaliteit van de aanvragen bijhoudt. Uit de eerste viermaandsrapportage van 2015 blijkt dat JJI Het Keerpunt de aanvragen tijdig en compleet indienen. Een aanvraag moet een maand voor het aflopen van de huidige machtiging naar de afdeling Individuele Jeugdzaken worden gestuurd.

Verlofuitvoering

De instelling bouwt de verloven van de jongeren stapsgewijs op. Binnen JJI Het Keerpunt krijgt iedere jongere een verlofstatus A, B of C. Een jongere begint met eendaags begeleid verlof (A-status) en werkt uiteindelijk toe naar eendaags onbegeleid verlof (B-status) en meerdaags onbegeleid verlof (C-status). De snelheid van opbouw van het verlof verschilt per jongere en is maatwerk. Alle stappen worden getoetst in de teamoverleg.

²⁹ SAVRY staat voor Structured Assessment of Violence Risk in Youth. De SAVRY is een risicotaxatie-instrument speciaal ontwikkeld om het geweldsrisico bij adolescenten van 12 tot 18 jaar te kunnen bepalen.

Tijdens de eerste fase worden jongeren begeleid door de groepsleiding en/of ITB'ers. Zij zijn getraind in 'Samen Uit Samen Thuis' (SUST). SUST is een trainingsprogramma waardoor verlofbegeleiders professioneel en met voldoende scherpte jeugdigen kunnen begeleiden in de openbare ruimte. De methodiek voorziet in bekendheid met procedures, vaardigheden en veiligheidsbewustzijn. Afhankelijk van de hoogte van het risico wordt bepaald of de jongere door één of twee begeleiders begeleid wordt.

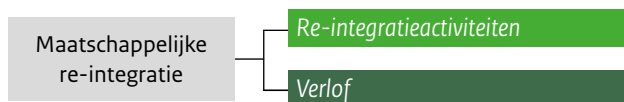
Tijdens de verloven werken jongeren aan individuele verlofdoelen en activiteiten. Voorbeelden van verlofdoelen en activiteiten zijn het zoeken naar een zinvolle dagbesteding, oriëntatie op een woning, naar school of werk gaan of contact onderhouden met het netwerk. Elke vorm van planmatig verlof wordt afgesloten met een evaluatie van het verlof. De jongere schrijft met behulp van de groepsleider een evaluatieverslag. Dit verslag wordt aan de gedragswetenschapper gestuurd en besproken in het teamoverleg. Een volgend verlof vindt alleen plaats als er een evaluatieverslag ligt en dit besproken is in het teamoverleg.

6.3 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie

Het oordeel over de re-integratieactiviteiten die JJI Het Keerpunt ontplooit, is positief. De uitvoering van re-integratieactiviteiten en het verlof voldoen overwegend aan de verwachtingen van de Inspecties. Verbeterpunten voor de inrichting zijn de volledigheid van de perspectiefplannen.

Figuur 7. Overzicht oordelen Maatschappelijke re-integratie

Oordeel per criterium

Re-integratieactiviteiten

Op dit criterium voldoet JJI Het Keerpunt overwegend aan de verwachtingen. De inrichting heeft vastgelegd wat haar inspanningen zijn om een jongere te reïntegreren en de totstandkoming van perspectiefplannen en de daadwerkelijke uitvoering daarvan worden systematisch gemonitord. De jongere en zijn ouders worden betrokken bij de behandeling. Informatie van de school is opgenomen in de vervolgperspectiefplannen en jongeren kunnen deelnemen aan interventies en therapieën die het perspectiefplan beschrijft. Uitstroom met een STP heeft de voorkeur en de inrichting spant zich in om dit te organiseren in samenwerking met ketenpartners. De ITB'ers hebben een actieve rol bij de re-integratie van de jongeren.

Echter, de Inspecties constateren ook dat de eerste perspectiefplannen inhoudelijk onvolledig zijn, onder andere door het ontbreken van informatie van de school. Verder wordt het perspectiefplan niet voorafgaand aan de perspectiefplanbespreking met de jongeren besproken, dit zou wel moeten gebeuren. Daarnaast is er geen vertegenwoordiging van de school aanwezig bij de perspectiefplanbesprekingen. De aanwezigheid van de school bij het perspectiefplan is van belang zodat de doelen die de school en de inrichting opstellen voor een jongere op elkaar zijn afgestemd. Bovendien moet een jongere zijn mening over het plan kunnen geven en deze mening moet onder andere een plaats krijgen in het eerste perspectiefplan.

Aanbeveling:

- Zorg er bij het opstellen van perspectiefplannen voor dat de informatie van school integraal onderdeel is vanaf het eerste plan en dat het plan met de jongere wordt besproken voordat het plan wordt vastgesteld. Ga na hoe de school structureel kan aansluiten bij de perspectiefplanbesprekingen.

Verlof

De wijze waarop JJI Het Keerpunt uitvoering geeft aan de uitvoering van het vrijhedenbeleid voldoet volledig aan de verwachtingen van de Inspecties. De inrichting beschikt over een procesbeschrijving conform het verloftoetsingskader justitiële jeugdinrichtingen. De procedure van de aanvraag is conform het landelijke verloftoetsingskader. De besluitvorming is ook conform het landelijk beleid en de verlopen kennen een opbouw van verlof onder begeleiding naar meer zelfstandigheid, waarin de inrichting de jongere het vertrouwen geeft dat gebaseerd is op een risico-inschatting. Binnen de inrichting wordt de besluitvorming omtrent het verlof en de voortgang van het verlof strikt getoetst in onder andere het teamoverleg en begeleidings-teamoverleg. Medewerkers die het verlof begeleiden zijn getraind in SUST.

7

Organisatieaspecten

Van de organisatieaspecten bekijken de Inspecties die aspecten die direct invloed hebben op de kwaliteit van het primaire detentieproces. Het gaat dan om de vraag of de personeelsbezetting op orde is, of er binnen en met de organisatie voldoende wordt gecommuniceerd, of de medewerkers hun werkzaamheden integer (kunnen) uitvoeren en of de inrichting het eigen handelen evalueert. De aanwezigheid van voldoende gekwalificeerde medewerkers is een voorwaarde voor de goede uitvoering van de detentie.

7.1 Personeelsmanagement

De aanwezigheid van voldoende gekwalificeerde medewerkers vinden de Inspecties een voorwaarde voor de goede uitvoering van het verblijf binnen de JJI. De bezetting moet zodanig zijn dat het dagprogramma altijd uitgevoerd kan worden en het personeel moet over de vereiste opleidingen beschikken en tijdig worden bijgeschoold.

Formatie en bezetting

Op het moment van het inspectiebezoek waren er voldoende medewerkers om het dagprogramma doorgang te laten hebben. In 2013 is er gestart met een nieuw verzuimbeleid waarbij iedere ziekmelding volgens een vaste procedure wordt opgevolgd. In 2015 wordt het nieuwe verzuimbeleid geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Het totale verzuimpercentage is de afgelopen jaren gedaald en zit nu op het door DJI gestelde normpercentage van hooguit acht procent totaalverzuim. Het verzuimpercentage voor medewerkers van JJI Het Keerpunt is gemiddeld zes procent. Indien nodig, vallen groepsleiders van andere leefgroepen voor elkaar in, ook van de gesloten jeugdzorginstelling Icarus.

Deskundigheidsbevordering

Voor de JJI's betekent de implementatie van het Kwaliteitskader Jeugdzorg dat eind 2015 op elke groep ten minste één geregistreerde medewerker aanwezig moet zijn tijdens alle diensten, waarbij direct contact is met jongeren. Een registratie in het kwaliteitsregister van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) is alleen mogelijk voor medewerkers met een hbo-opleiding die aansluit bij het werk in de jeugdzorg. Van de groepsleiders binnen JJI Het Keerpunt heeft 59 procent een hbo-opleiding of hoger gevolgd. Dit ligt zestien procent onder het percentage dat DJI nastreeft, namelijk dat in juli 2015 75 procent van de medewerkers hbo of hoger geschoold moet zijn. Veertien procent van de groepsleiders volgt nog een hbo-opleiding.

Een aantal van de mbo'ers zal op het mbo-niveau blijven en een ander deel doorloopt het Eerder Verworven Competenties (EVC)-traject om aan te tonen dat ze het vereiste niveau hebben om geregistreerd te worden. Alleen voor de uitvoering van een nachtdienst is dit geen vereiste. Daarnaast is het kwaliteitskader Justitiële jeugdinrichtingen geïmplementeerd, waardoor alle medewerkers worden getraind in het Vlaggensysteem³⁰.

De medewerkers geven aan dat zij opleidingsdruk ervaren. Zij worden voor alle vereiste trainingen ingepland, maar het primair proces gaat voor. Het kan dus voorkomen dat een medewerker een training moet inhalen omdat de medewerker op het laatste moment moet invallen op een groep.

Bij meerdere functiegroepen bestaat de wens tot het volgen van meer (externe) opleidingen, maar volgens geïnterviewden ontbreekt de tijd daarvoor. De ITB'ers zijn ook geregistreerde jeugdzorgwerkers en om deze registratie te behouden moeten zij, net als alle andere geregistreerde medewerkers, ook deelnemen aan cursussen en intervisie. Uit navraag tijdens de inspectie blijkt dat groepsleiders behoefte hebben aan meer PVT-training en kennis over de populatie en over radicalisering.

Medewerkers hebben minimaal één keer per jaar een functioneringsgesprek met hun leidinggevende. Daarbuiten ervaren de medewerkers ook voldoende ruimte om met elkaar in gesprek te gaan.

7.2 Communicatie

Om te waarborgen dat het beleid van het management voldoende bekend is op de werkvloer vinden de Inspecties het belangrijk dat een inrichting over een goede verticale communicatie (-structuur) beschikt. Daarnaast moet er voor een goede uitvoering van de primaire inrichtingsprocessen een goede horizontale communicatiestructuur zijn die ook is vastgelegd in beleid.

JJI Het Keerpunt heeft de overlegstructuur vastgelegd en de vergaderingen vinden ook bijna altijd plaats conform deze structuur. Er zijn overleggen op strategisch, tactisch en operationeel niveau.

Op strategisch niveau is er eens per twee weken een MT-vergadering. Op tactisch niveau zijn er eens per twee weken een Lijn Primair Proces vergadering (LPP) en twee keer per week een ochtendoverleg met verschillende disciplines uit het middenkader en leidinggevendenden om de aandachtspunten voor de komende dagen te bespreken. Elke dag is er een overdrachtsmoment tussen de ochtend- en de avondgroepsleiding.

³⁰ Het doelhoofddoel van de methode Vlaggensysteem is het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag onder en ten aanzien van kinderen en jongeren van nul tot achttien jaar. Door het leren van seksueel (grensoverschrijdend) gedrag juist in te schatten en bespreekbaar te maken met de kinderen en jongeren. Ontwikkeld, ontwikkeld door Sensoa uit België en Movisie.

Op operationeel niveau vinden er ook meerdere overleggen plaats. Teamvergaderingen vinden per discipline plaats met elk een eigen frequentie. De ITB'ers hebben bijvoorbeeld om de week teamoverleg en de beveiligers eens per maand. Op de groepen vindt wekelijks teamoverleg plaats, geleid door de gedragswetenschapper. Om de week is ook de unitcoördinator erbij, dan worden de organisatorische zaken besproken. Het is bij teamvergaderingen roostertechisch niet mogelijk om iedereen aanwezig te laten zijn, de inspecties verwachten dat er minimaal de helft van het team aanwezig is. Dit is het geval in JJI Het Keerpunt.

De groepsleiders hebben intervisie. Voor de ITB'ers start de intervisie in mei 2015. De docenten hebben dit niet, maar zouden dit wel graag willen.

De begeleidingsteamoverleggen (BTO) zijn overleggen van het middenkader en vinden wekelijks plaats. Hierin worden de nieuwe jongeren, maar ook mogelijke PIJ-verlengingen en jongeren die met verlof gaan besproken. Bij dit overleg zijn de ITB'er, het onderwijs, de medische dienst (indien nodig), de psychiater, de gedragswetenschapper en een gezondheidszorg- psycholoog aanwezig.

Verder is er eens per vier weken vakgroepoverleg van de behandelcoördinator en de therapeuten. Dit is een inhoudelijk overleg waarbij de deelnemers zelf zaken inbrengen om te bespreken.

Een keer per maand vindt er een groot veiligheidsoverleg plaats. Hier worden Arbo zaken besproken en de deelname aan verplichte trainingen. Elk kwartaal heeft de inrichting overleg met de brandweer van omliggende gemeenten. Jaarlijks evalueert de inrichting met de externe beveiligingsorganisatie: politie, brandweer, GHOR, DV&O en OM. Op de groepen zijn de teamleiders verantwoordelijk voor het bespreken van oefensituaties.

Overleg school en inrichting

Een keer in de drie weken is er een leerlingenbespreking op de school. Zoals hierboven ook in paragraaf 6.3. is besproken is het onderwijs niet bij de perspectiefplanbespreking aanwezig. Wel sluit de docent aan bij de teamvergaderingen waar de leerlingen ook worden besproken. Eens per drie weken hebben de school en de gedragswetenschapper overleg om alle leerlingen te bespreken. De school en de inrichting geven beiden vorm aan het dagprogramma waardoor er geregeld informeel overleg is tussen de school en de inrichting.

Verticale communicatie

De informatieoverdracht tussen de directie en de werkvloer vindt plaats door informatiebijeenkomsten (ongeveer zes per jaar) en een eindejaarspeech. Daarnaast spelen de OR en de unitcoördinatoren daar een rol in. Ook beschikt de inrichting over een intranet waar informatie wordt gedeeld. Belangrijke zaken worden persoonlijk aan de medewerkers gemeld. Ook verschijnt er iedere week een informatiebrochure via de mail over ontwikkelingen in de inrichting. De medewerkers ervaren de informatiedeling als goed.

De onderlinge sfeer ervaren de medewerkers ook als goed. Iedereen kent elkaar en is betrokken op elkaar. De locatiedirecteur ervaren zij als toegankelijk.

7.3 Integriteit

Volgens nationale en internationale regelgeving moet integriteit onderdeel uitmaken van het personeelsbeleid. Dit beleid moet ingaan op de ethische standaarden waar volgens medewerkers in de inrichting moeten werken. Ook moet er beleid zijn hoe er met schendingen van de ethische en professionele standaarden wordt omgegaan.

Integriteit is in 2015 een speerpunt binnen JJI Het Keerpunt. Er is ook een nieuwe gedragscode integriteit. Zowel de school als de inrichting hebben een vertrouwenspersoon. De medewerkers hebben aangegeven nooit naar de vertrouwenspersoon te gaan omdat zij zaken onderling bespreken en oplossen indien nodig. Volgens het jaarplan is integriteit ook een vast agendapunt tijdens de teamoverleggen, maar volgens de medewerkers wordt het niet stelselmatig onder de aandacht gebracht.

7.4 Evaluatie

De Inspecties verwachten dat de inrichting er in slaagt om bij de verschillende aspecten van haar functioneren stil te staan en vervolgens op basis van evaluaties van het beleid, de uitvoering en de beheersingsmaatregelen een bepaald aspect of onderdeel daarvan bijstelt.

JJI Het Keerpunt evalueert op meerdere manieren haar eigen handelen. Ten behoeve van de HKZ-certificering³¹ zijn alle behandelinhoudelijke processen beschreven; hierop vinden audits plaats. Daarnaast vinden er audits plaats vanuit Stichting 180 op de YOUTURN-prestaties. Het Keurmerkinstituut heeft in het laatste rapport³² opgemerkt dat de inrichting nieuwe processen en methoden onvoldoende structureel in de organisatie invoert. De organisatie heeft een plan van aanpak opgeleverd om de nieuwe processen en methoden goed te implementeren. Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is van belang voor de evaluatie van het eigen handelen.³³ Elke leefgroep heeft drie keer per jaar interne P&C-gesprekken met de pedagogische directeur, het hoofd P&O, de kwaliteitsmedewerker en het begeleidingsteam van de groep. Indicatoren zoals incidenten, klachten en bezetting worden op team-, afdelings- en organisatieniveau geregistreerd en geanalyseerd en er worden zo nodig verbeteringen doorgevoerd. Van deze interne P&C-gesprekken wordt verslag gemaakt. Deze worden indien nodig besproken in het MT en met de bestuurder. In 2015 heeft JJI Het Keerpunt tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd onder medewerkers en jongeren. Hiervan zijn de uitslagen bij het opstellen van het rapport net bekend.

De Inspecties beoordelen jaarlijks de wijze waarop JJI's incidenten registreren, analyseren en op basis daarvan verbetermaatregelen opstellen. Jaarlijks stelt de P&C medewerker de incidentrapportage op. De incidentenrapportage vormt de input voor de directiebeoordeling, die eenmaal per jaar met directie en MT-leden wordt besproken. Daarnaast wordt de incidentenanalyse zowel binnen het MT als met de medewerkers van het primaire proces besproken en geëvalueerd.

³¹ HKZ staat voor Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector.

³² Rapport Keurmerkinstituut, project 6878, rapportdatum 04-09-2014.

³³ In de wederhoorreactie laat de inrichting weten dat het Keurmerk instituut op 6 juli 2015 langs is geweest voor een HKZ-opvolgaudit en heeft geconstateerd dat de verbetermaatregelen zijn opgepakt en geïmplementeerd. Alle openstaande punten m.b.t. de HKZ-audit van 2014 zijn positief afgetekend.

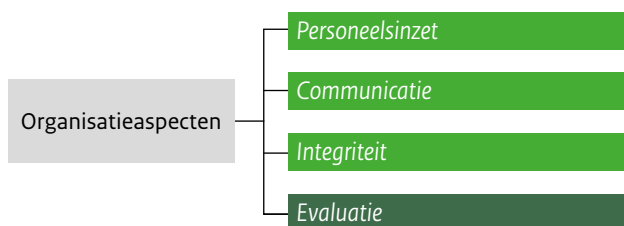
Conclusies, aanbevelingen en actiepunten kan de inrichting hierdoor gemakkelijk uitrollen tot op leefgroepniveau. Op algemene actiepunten zet men algemeen beleid uit. De rapportage wordt toegezonden aan de OR, het LPP overleg en gepresenteerd bij de CvT. De opgenomen verbeteracties zijn adviezen voor het MT en nog geen vastgestelde acties door het MT. Hierdoor kan het voorkomen dat actiepunten van vorig jaar ook nog actueel zijn voor dit jaar, omdat deze nog niet zijn opgepakt door het MT. De laatste incidentenrapportage dateert van april 2015. Deze rapportage is positief beoordeeld. De incidentenrapportage van JJI Het Keerpunt voldeed aan de verwachtingen van de Inspecties. Zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve analyse is toereikend. Vanuit deze analyses worden conclusies getrokken die op navolgbare wijze leiden tot verbetermaatregelen.

7.5 Conclusie, oordelen en aanbevelingen

Algemene conclusie

De Inspecties hebben een overwegend positief oordeel over de organisatieaspecten in JJI Het Keerpunt. Ze oordelen positief over het personeelsmanagement, de communicatie en de evaluatie. Op het integriteitsbeleid ligt een aandachtspunt.

Figuur 8. Overzicht oordelen Organisatieaspecten

Oordeel per criterium

Personeelsinzet

Op het criterium personeelsinzet voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. De personeelsinzet is kwantitatief in orde. Het ziekteverzuim ligt onder de gestelde norm en eventuele uitval door ziekte kan de inrichting goed opvangen zonder dat dit voor jongeren leidt tot uitval van activiteiten. Het percentage hbo-opgeleide groepsleiders ligt echter net onder de streefnorm. Er zijn nog medewerkers in opleiding om de norm te halen.

Communicatie

Op het criterium communicatie voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. Er is een beschreven communicatiestructuur die de inrichting hanteert voor de overleggen. Wel verwachten de inspecties van de inrichting dat deze, zoals ook in paragraaf 6.3 al genoemd, er bij het opstellen van perspectiefplannen voor zorgt dat de informatie van de school integraal onderdeel is vanaf het eerste plan en dat de aanwezigheid van de docent bij de eerste perspectiefplanbespreking hieraan kan bijdragen.

Integriteit

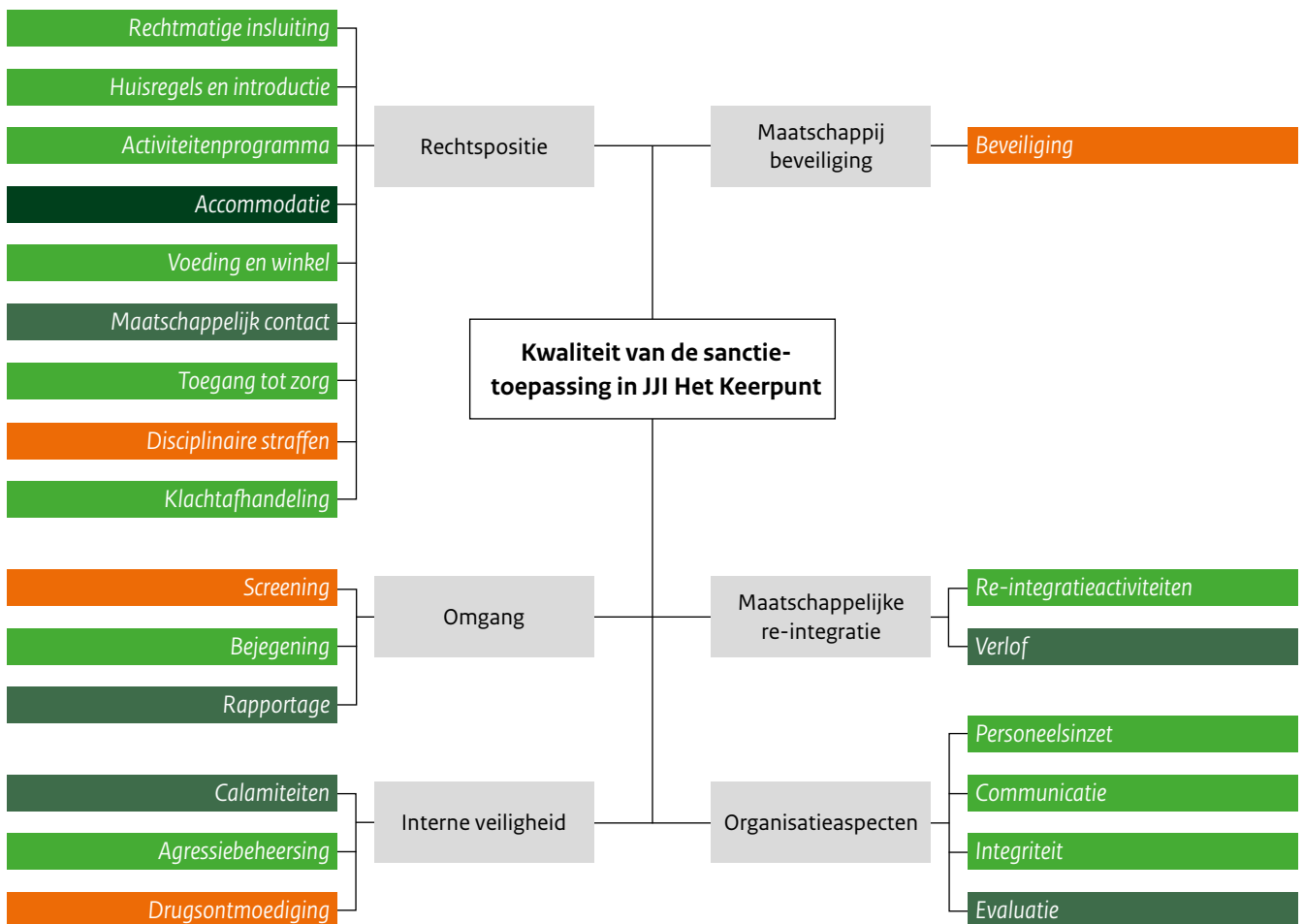
Op het criterium integriteit voldoet de inrichting overwegend aan de verwachtingen. De JJI heeft een mechanisme voor het omgaan met schendingen. Aandachtspunt betreft dat medewerkers niet voldoende op de hoogte zijn van het geldende integriteitsbeleid. Het onderwerp wordt niet stelselmatig onder de aandacht van medewerkers gebracht, bijvoorbeeld in een teamoverleg of in casuïstiek.

Evaluatie

Op het criterium evaluatie voldoet de inrichting volledig aan de verwachtingen. De inrichting is HKZ-gecertificeerd. De inrichting evalueert haar handelen op verschillende manieren. Zo worden medewerkers en jongeren naar hun tevredenheid gevraagd, vinden er meerdere P&C-gesprekken plaats die zo nodig tot actiepunten leiden en stelt de inrichting jaarlijkse incidentenrapportage op.

Oordeel totaaloverzicht

Aanbevelingen

Rechtspositie

Aanbevelingen aan de inrichting:

1. Creëer een bibliotheek waar jongeren in groepsverband en onder begeleiding naar toe kunnen met voldoende educatieve en recreatieve bronnen.
2. Betrek jongeren bij het voorbereiden van de maaltijden zodat ze leren in hun eigen onderhoud te voorzien.
3. Als jongeren enkel regelovertrekend gedrag hebben vertoond en zij (daarna) geen gevaar voor zichzelf of voor anderen vormen, leg dan een disciplinaire straf op en geen ordemaatregel.
4. Sluit geen jongeren op in een afzonderingscel zonder daglicht.
5. Gebruik de time-out zoals bedoeld, namelijk om een jongere uit de groep te halen die op dat moment verstorend is en als in verband daarmee de kortdurende uitsluiting ertoe bijdraagt dat het gedrag van de jeugdige gunstig wordt beïnvloed.

Aanbevelingen aan de CvT en de inrichting

6. Monitor als CvT en JJI de doorlooptijden van de klachten en achterhaal eventuele knelpunten om tot versnelling in de processen te komen.
7. Rouleer het maandcommissariaat onder alle leden van de CvT.

Omgang met jongeren

Aanbevelingen aan de inrichting:

8. Zorg ervoor dat de gedragswetenschapper ook de jongeren ziet voor een intakegesprek.
9. Zorg ervoor dat jongeren binnen 24 uur na binnenkomst door de medische dienst en de testassistent worden gescreend.
10. Ontwikkel een visie en alternatieve werkwijze voor jongeren die weigeren mee te werken aan testdiagnostiek.
11. Verbeter de uitvoering van de YOUTURN door op de kort verblijfgroep ook TOP's! training aan te bieden en door op de lang verblijfgroep de ontwikkeling op de vaardigheidsprofielen bij te houden op het bord.

Interne Veiligheid

Aanbevelingen aan de inrichting:

12. Draag zorg voor (camera)toezicht in de bezoekersruimte.
13. Draag er zorg voor dat de trainingsfrequentie PVT gebaseerd is op het risico dat medewerkers lopen om in aanraking te komen met agressie en geweld. En dat de frequentie ook tegemoet komt aan de behoefte van de medewerkers.
14. De Inspecties bevelen JJI Het Keerpunt aan de huidige uitvoeringspraktijk van het visiteren in lijn te brengen met de uitspraken van de RSJ en de Inspecties te informeren over de uitkomsten hiervan. De Inspecties vernemen graag binnen zes weken na ontvangst van het rapport het standpunt van de inrichting.
15. Verbeter de inzet van het drugsontmoedigingsbeleid. Doe dit in ieder geval door vaker kamercontroles en controles van algemene ruimtes uit te voeren en zorg achteraf voor een eenduidige registratie hiervan.
16. Zorg voor een verbetering van de registraties van de urinecontroles, zodanig dat er duidelijk terug te halen is hoe vaak dit steekproefsgewijs gebeurt.

Aanbeveling aan de inrichting en DJI:

17. Onderbouw de maximale duur van de reactietijd van het IBT.

Maatschappijbeveiliging

Aanbevelingen aan de inrichting

18. Pas de toegangscontrole zodanig aan dat alle medewerkers 'pieploos' naar binnenkomen.
19. Voer een extra telmoment in oftewel voer een extra controle uit op aanwezigheid van alle jongeren.
20. Zorg ervoor dat het beleid en de instructies met betrekking tot beveiligingsprocedures volledig en actueel zijn.
21. Zorg ervoor dat alle jongeren na het verlaten van de werkplaats door de detectiepoorten moeten.

Maatschappelijke re-integratie

Aanbevelingen aan de inrichting

22. Zorg er bij het opstellen van perspectiefplannen voor dat de informatie van school integraal onderdeel is vanaf het eerste plan en dat het plan met de jongere wordt besproken voordat het plan wordt vastgesteld. Ga na hoe de school structureel kan aansluiten bij de perspectiefplanbesprekingen.

Bronnen

- Aangiftebeleid januari 2014
- ARBO-beleidsplan, oktober 2012
- Audit SSH Jeugd uitgevoerd bij JJI Het Keerpunt - Interviews, april 2015
- Audit SSH Jeugd uitgevoerd bij JJI Het Keerpunt - Rondgang, april 2015
- Audit SSH Jeugd uitgevoerd bij JJI Het Keerpunt - Documentenstudie, april 2015
- Behandelvisie en visie op psychiatrische zorg, juni 2012
- Capaciteit en bestemmingen leefgroepen 2015
- Commissie onderwijs dagprogramma, ongedateerd
- Draaiboek incidentenafhandeling, november 2013
- Eindrapportage YOUTURN/HKZ audit Het Keerpunt, februari 2012
- Functieomschrijving ITB'ers, ongedateerd
- Huisregels Het Keerpunt, augustus 2011
- Indicatiestelling geïntegreerd onderwijs dagprogramma, ongedateerd
- Instructie Alarmopvolging, mei 2014
- Instructie Badafdeling, mei 2014
- Instructie Fouillering en Visitatie, mei 2014
- Instructie Gebruik Transportstok, mei 2014
- Instructie Handboeien, mei 2014
- Instructie Identiteitsvaststelling, mei 2014
- Instructie Kamercontrole, mei 2014
- Instructie Surveillance, mei 2014
- Instructie time-out, ordemaatregel, disciplinaire straf en maatregel uitsluiting, maart 2012
- Instructie Toezicht Luchten, mei 2014
- Interventiemap, ongedateerd
- Jaarplan 2015 HKP
- Jaarverslag 2013 HKP
- Jaarverslag 2014 Commissie van Toezicht JJI Het Keerpunt
- Leerlijnen binnen de uitstroomprofielen, ongedateerd
- Looplijst acute arbeidsrisico's 2012, ongedateerd
- Looplijst algemene voorzieningen 2012, ongedateerd
- Looplijst arbeidsomgeving 2012, ongedateerd
- Looplijst arbobeleid 2012, ongedateerd
- Looplijst Fysieke risico's 2012, ongedateerd

- Nazorg protocol, oktober 2013
- Organigram SJSJ Almata, april 2015
- Organisatie- en interne communicatiestructuur, november 2013
- Overzicht planning en deelname PVT-training najaar 2014
- Overzicht van planning BHV-cursus 2015
- Overzicht van planning YOUTURN-training najaar 2014
- Overzicht verzuimpercentages groepsleiding juli 2014 - februari 2015
- Overzicht YOUTURN-fasering, mei 2014
- Planning summerschool 2014
- Plattegrond van de inrichting, mei 2015
- Prijslijsten interne winkel en Plus supermarkt, ongedateerd
- Procedure urinecontroles, oktober 2013
- Projectplan buitenactiviteit, januari 2013
- Rapport HKZ/EN 15224-audit, september 2014
- Risico-inventarisatie en -evaluatie en Plan van Aanpak Stichting Jeugdzorg Sint Joseph Afdeling ITA, oktober 2013
- Rooster inzet werkplaatsen en activiteiten voor dagprogramma, ongedateerd
- Scholing- en trainingsprogramma, januari 2013
- Screeningsformulier van jongere door ITB'er en groepsleiding, ongedateerd
- Screeningsformulier van jongere door medische dienst, ongedateerd
- Screeningslijsten jongeren voor groepsleiding, ongedateerd
- Stappenplan implementatie Beleid Middelengebruik SJSJ, maart 2015
- Strategisch opleidingsbeleid, februari 2015
- Uitvoeringsdocument deskundigheidsbevordering 2015-2017, februari 2015
- Verlofbeleid (incidenteel), november 2014
- Verlofbeleid (planmatig), maart 2014
- Viermaandsrapportages JJI Het Keerpunt 2014
- Visie op buitenactiviteiten in het kader van vrijetijdsbesteding, januari 2013
- Visie op het orthopedagogisch leefklimaat in de JJI, maart 2015
- Visie op middelengebruik, december 2012
- Visie op Ouderparticipatie in Justitiële Jeugdinrichtingen, mei 2011
- Voorbeeld Weekplanning Dagprogramma, ongedateerd
- Vragenlijst seksualiteit en relaties, ongedateerd
- Vragenlijst voor opstellen 'Mijn levensverhaal', ongedateerd

IV

Inspectieprogramma

Dinsdag 10 maart 2015 onaangekondigd toezicht JJI Keerpunt 2 inspecteurs IVenJ, 2 inspecteurs IJZ

09.00-09.45	Aankomst Kennismaking introductie, korte toelichting van het programma en de werkwijze.
09.45-12.00	Rondgang door de inrichting Graag (in ieder geval) met een leidinggevende van de beveiliging
11.00-12.00	Rondgang door de inrichting <ul style="list-style-type: none"> • Bezoek aan de leefgroepen. • Bezoek aan de afzondering inclusief inzage registraties van plaatsing in afzondering. • Bezoek stiltecentrum. • Observatie buitenactiviteit (bijvoorbeeld sport of lucht). • Bezoek Centraalpost. • Bezoek onderwijs, vrijetijdsbesteding en bibliotheek.
12.00-13.00	Lunch voor zover dat mogelijk is op verschillende groepen
13.15-16.30	Inzage dossiers en documentatie <ul style="list-style-type: none"> • Jongerendossiers (perspectiefplannen en verlofaanvragen). • Rapportage/dossiers op de groepen (overdrachten zoals logboek, dagelijkse gedragsrapportage, YOUTURN voortgang). • Notulen teamoverleggen en jongerenbespreking. • Beklagzaken. • Calamiteitenmappen, oefenjaarkalender, periodiek inspectieplan van de beveiligingsapparatuur. Overzichten opvragen van <ul style="list-style-type: none"> • Uitval van activiteiten (onderwijs, sport, lucht, tip- en equiptraining). • Deelname BHV-trainingen. • Deelname medewerkers aan YOUTURN trainingen.

Woensdag 22 april aangekondigd toezicht 1 inspecteur IvHO, 1 inspecteur IVenJ

	<ul style="list-style-type: none"> • Interview gedragswetenschapper die verantwoordelijk is voor het onderwijs samen met een behandelcoördinator die verantwoordelijk is voor de inrichting. • Interview groepsleider en docent. • Interview coördinator vrijetijdsbesteding van de jongeren in relatie tot het onderwijsprogramma.
--	--

DAG 1 woensdag 29 april 2015: IVenJ (3 inspecteurs), IJZ (2 inspecteurs)			
09.00-09.30	Aankomst Kennismaking met contactpersoon, installatie van werkkamer, introductie, korte toelichting van het programma en de werkwijze.		
09.30-11.00	Interview directie aan de hand van documentatie en actuele ontwikkelingen.	Interview groepsleiding kort en lang verblijfgroepen (3-4 vertegenwoordigers, van verschillende groepen) en de ondernemingsraad.	
11.00-12.00	Interview vertegenwoordiging van het middenkader (bijvoorbeeld duale partners)	Bezoek en interview jongerenadministratie	Observatie buitenactiviteit (bijvoorbeeld sport of lucht)
12.15-13.00	Lunch en afstemming Inspecties 2 inspecteurs lunchen op een groep		
13.15-14.45	Interview met de preventiemedewerker Inzage RI&E en - deelname BHV-trainingen - deelname medewerkers de-escalerend optreden en agressiebeheersing	Inzage overzichten van - uitval van activiteiten (onderwijs, sport, lucht, tip- en equiptraining) - deelname medewerkers aan YOUTURN trainingen, - urinecontroles	Interview vertegenwoordiging van beveiligers
15.00-15.30	Afstemming Inspecties		
16.00-17.00	Interview jongeren afkomstig uit verschillende groepen. Bij voorkeur met vertegenwoordiger van de jongerenraad.	Interview 3 jongeren individueel afkomstig uit verschillende groepen.	

DAG 2 donderdag 30 april 2015: IVenJ (3 inspecteurs) IJZ (2 inspecteurs), IGZ (1 inspecteur)			
09.00-10.15	Interview Individueel trajectbegeleiders	Interview vertegenwoordiging van medische dienst	Observatie Bijwonen van een jongerenbespreking of teamoverleg
10.30-12.00	Interview vertegenwoordiging van de gedragswetenschappers	Bezoek stiltecentrum en interview geestelijk verzorgers	Observatie CP
12.15-13.00	Lunch en afstemming Inspecties		
13.00-14.30	Inzage Jongerendossiers (ITA) Medische dossiers inclusief bezoek aan de medische dienst	Interview vertegenwoordiging van de commissie van toezicht	Interview en terugkoppeling oordeel incidentenrapportage
14.45-15.15	Voorbereiden terugkoppeling		
15.15-16.15	Terugkoppeling		

V

Afkortingen

Afkorting	Volledige naam
BAD	Binnenkomstafdeling delinquenten
BHV	Bedrijfs hulpverlening
Bjj	Beginselenwet Justitiële Jeugdinstellingen
BTO	Begeleidingsteamoverleggen
CvT	Commissie van Toezicht
CPT	Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing
DJI	Dienst Justitiële Instellingen
DV&O	Dienst Vervoer en Ondersteuning
EMDR	Eye movement Desentization and reprocessing
ERJO	European Rules for Juvenile Offenders subject to sanctions or measures
EVC	Eerder Verworven Competenties
FFT	Functional family therapy
GCOS	Generiek Casusoverleg Ondersteunend Systeem
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Hbo	Hoger beroepsonderwijs
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
IBT	Intern Bijstandsteam
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IFM	Intelligente formulieren module
IGZ	Inspectie voor de Gezondheidszorg
IJZ	Inspectie Jeugdzorg
Inspectie VenJ	Inspectie Veiligheid en Justitie
ISZW	Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
ITA	Individuele Trajectenafdeling
I-Task	digitaal incidentregistratiesysteem van de inrichting
ITB	Individueel trajectbegeleider
IvhO	Inspectie van het Onderwijs
JA	Jongerenadministratie
JD-online	Justitiële documentatie online

JIS	Jongeren Informatiesysteem
JJI	Justitiële Jeugdinstelling
JVS/IFM	Jongeren Volgstelsel/ Intelligent Formulier Module
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LIJ	Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen
LPP	Lijn Primair Proces
Maysi-2	Massachusetts youth screening instrument, versie twee
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MDFT	Multi Dimensionele Familie Therapie
MST	Multi Systeem Therapie
MT	Managementteam
MTO	Medewerkertevredenheidsonderzoek
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel en Organisatie
PI	Penitentiaire Inrichting
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
PMO	Psychomedisch overleg
PVT	Persoonlijke Veiligheids Training
PMT	Psychomotorische training
RI&E	Risico inventarisatie en evaluatie
RvdK	Raad voor de Kinderbescherming
RSJ	Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming
SCM	Sociaal Competentie Model
SDQ	Strength and Difficulty Questionnaire
SJSJ	Stichting Jeugdzorg Sint Joseph
SKJ	Stichting Kwaliteitsregister Jeugd
SMR	Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and related recommendations
STP	Scholings- en trainingsprogramma
SSH	Security Saving en Housing
SUST	Samen uit samen thuis
VGWM	Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu
WEC	Wet op Expertise Centra

Missie Inspectie Veiligheid en Justitie

De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van veiligheid en justitie om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een veilige en rechtvaardige samenleving.

Missie Inspectie Jeugdzorg

De Inspectie Jeugdzorg ziet toe op de kwaliteit van de jeugdzorg en op de naleving van de wetgeving. De Inspectie Jeugdzorg stimuleert met haar toezicht de voorzieningen tot goede en veilige verzorging, opvoeding en behandeling van kinderen in de jeugdzorg en de ondersteuning van ouders en verzorgers van die kinderen. De inspectie draagt er met haar toezicht toe bij dat de samenleving er op kan vertrouwen dat kinderen en ouders op tijd en op maat de hulp en zorg krijgen van de instellingen en de professionals in de jeugdzorg. De inspectie zorgt voor een onafhankelijk oordeel over de kwaliteit van de jeugdzorg dat relevant is voor de professional, de instelling en de overheid en dat helpt bij het verbeteren van de jeugdzorg.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Veiligheid en Justitie
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.ivenj.nl

Inspectie Jeugdzorg
Stadsplateau 1 | 3521 AZ Utrecht
Postbus 483 | 3500 AL Utrecht
www.inspectiejeugdzorg.nl

Januari 2016 | 92117

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*